

1^Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 2023 (ΠΕ.Π.Κ.Ε. Ι.Ν.)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	4
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	6
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	8
ΣΥΝΟΨΗ	9
1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕ.Π.Κ.Ε. Ι. Ν.....	10
1.1 ΕΘΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ – ΝΟΜΟΣ 4445/2016.....	10
1.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 2014-2020..	11
1.3 ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 13	
1.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΕΣΠΑ 2021-2027 –ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	15
2. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ.....	21
2.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ.....	21
2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ.....	22
2.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	25
2.4 ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΕΕΕ) (Άξονας 1, 1.1).....	27
2.5 ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΡΟΥΣ (ΤΕΒΑ) (Άξονας 1, 1.1).....	31
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ & ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΜΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ	35
3.1 ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ (Άξονας 2, 2.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ).....	35
3.2 ΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ (Άξονας 1, 1.2 ΔΟΜΕΣ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ)	37
3.3 ΔΟΜΕΣ ΑΣΤΕΓΩΝ (Άξονας 1, 1.2 ΔΟΜΕΣ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ)	40
3.4 ΣΧΟΛΙΚΑ ΓΕΥΜΑΤΑ (Άξονας 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	40
3.4.1 Σε επίπεδο Περιφέρειας	40
3.4.2 Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.....	41
3.5 ΞΕΝΩΝΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΟΜΩΝ ΤΗΣ Γ.Γ.Ι.Α.Δ. (Άξονας 3,3.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ).....	43
3.6 ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (Άξονας 3,3.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ)	43
3.7 ΣΤΕΓΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ (ΣΥΔ) (Άξονας 3, 3.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ)	45
3.8 ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΚΑΑ) (Άξονας 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	46
3.9 ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (ΚΔΗΦ) (Άξονας 3, 3.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ).....	46

3.10	ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΑ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ – ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	47
3.11	ΚΕΝΤΡΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΚΗΦΗ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ) ...	48
3.12	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	49
3.13	ΔΟΜΕΣ ΚΛΕΙΣΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΕ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	50
3.14	ΔΟΜΕΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΕ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	51
3.15	ΔΟΜΕΣ ΚΛΕΙΣΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ) (ΑΞΟΝΑΣ 3, 3.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ)	51
3.16	ΔΟΜΕΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ) (ΑΞΟΝΑΣ 3, 3.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ)	52
3.17	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ & ΑΞΟΝΑΣ 3, 3.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ).....	53
3.18	ΔΟΜΗ ΚΛΕΙΣΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	54
3.19	ΔΟΜΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	54
3.20	ΔΟΜΗ ΚΛΕΙΣΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	55
3.21	ΔΟΜΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ – ΝΠΙΔ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ) (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	56
3.22	ΔΟΜΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	57
3.23	ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ/ΒΡΕΦΙΚΟΙ & ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ (ΑΞΟΝΑΣ 2, 2.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	58
4.	ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ	60
5.	ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	71
6.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	74
	ΠΗΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	79
	ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	79

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Άξονες Προτεραιότητας Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.....	12
Πίνακας 2: Στόχοι Πολιτικής 2021 – 2027, Ταμεία χρηματοδότησης και Ειδικό Στόχοι.....	16
Πίνακας 3: Διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο (€), στην Ελλάδα και τις Περιφέρειες της χώρας (2014-2021).....	22
Πίνακας 4: Δείκτης κατανομής εισοδήματος (S80/S20), στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2018-2021).....	24
Πίνακας 5: Ποσοστό πληθυσμού (%) υπό τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2018-2020).....	26
Πίνακας 6: Ποσοστό πληθυσμού (%) με σοβαρή υλική στέρηση, στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2018-2020).....	26
Πίνακας 7: Ποσοστό πληθυσμού (%) που ζει σε νοικοκυριά πολύ χαμηλής έντασης εργασίας, στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2019-2021).....	27
Πίνακας 8: Πλήθος δικαιούχων ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021.....	28
Πίνακας 9: Αριθμός αστέγων -δικαιούχων του ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021.....	29
Πίνακας 10: αριθμός των ανέργων-δικαιούχων του ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021.....	30
Πίνακας 11: Αιτήσεις και τους ωφελούμενους μονογονεϊκών νοικοκυριών, έτος αναφοράς 2021.....	30
Πίνακας 12: Πλήθος των ωφελούμενων ΤΕΒΑ που είναι ταυτόχρονα δικαιούχοι του ΕΕΕ, σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021.....	31
Πίνακας 13: Πλήθος των νοικοκυριών που υποστηρίχθηκαν αποκλειστικά από το ΤΕΒΑ την περίοδο 2018-2021.....	32
Πίνακας 14: Ωφελούμενοι-μέλη νοικοκυριών την περίοδο 2018-2021.....	32
Πίνακας 15: Σύνθεση των νοικοκυριών/ωφελούμενων του ΤΕΒΑ (2018-2021).....	33
Πίνακας 16: Πλήθος ωφελούμενων ΤΕΒΑ, άτομα με αναπηρία (2018-2021).....	34
Πίνακας 17: Πλήθος ωφελούμενων ΤΕΒΑ, άτομα χαρακτηρισμένα ως «άστεγοι» (2018-2021).....	34
Πίνακας 18: Αριθμός ΚΚ και ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και Κατά Περιφερειακή Ενότητα, έτος αναφοράς 2021.....	36
Πίνακας 19: Ποσοστό ωφελούμενων ΚΚ ως προς τον πληθυσμό και τον στην Περιφέρεια Ιονίων συνολικό αριθμό ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και κατά Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	37
Πίνακας 20: Αριθμός, είδος της δομής και αριθμός δικαιούχων σε επίπεδο Περιφέρειας και Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	39

Πίνακας 21: Αριθμός δομών αστέγων και φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	40
Πίνακας 22: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (2019-2021).....	41
Πίνακας 23: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Κέρκυρας (2019-2021).....	41
Πίνακας 24: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Ζακύνθου (2019-2021).....	42
Πίνακας 25: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης (2019-2021).....	42
Πίνακας 26: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης (2019-2021).....	42
Πίνακας 27: Δομές φιλοξενίας της Γ.Γ.Ι.Α.Δ. και αριθμός φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	43
Πίνακας 28: Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και αριθμός φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	45
Πίνακας 29: Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης και αριθμός περιθαλπόμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	46
Πίνακας 30: Κέντρα Δημέρευσης και Ημερησίας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) και αριθμός περιθαλπόμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	47
Πίνακας 31: Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων – Οικοτροφεία και αριθμός φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	48
Πίνακας 32: Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και αριθμός εξυπηρετούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	48
Πίνακας 33: Αριθμός εξυπηρετούμενων «Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι» στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	49
Πίνακας 34: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	50
Πίνακας 35: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	51
Πίνακας 36: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε άτομα με αναπηρία και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	52

Πίνακας 37: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε άτομα με αναπηρία και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021.....	52
Πίνακας 38: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε παιδιά και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	54
Πίνακας 39: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε παιδιά και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	55
Πίνακας 40: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα στην οικογένεια και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	55
Πίνακας 41: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα στην οικογένεια και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021	56
Πίνακας 42: Καταγραφή γεννήσεων τα τελευταία 5 έτη για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	58
Πίνακας 43: Βρεφικοί, Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, έτη αναφοράς 2021-2022	59
Πίνακας 44: SWOT Ανάλυση στον τομέα της κοινωνικής συνοχής στα Ιόνια Νησιά	72

Ευρετήριο Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο (€), στην Ελλάδα και τις Περιφέρειες της χώρας, έτος αναφοράς 2020	23
Διάγραμμα 2: Διαχρονική εξέλιξη του διαθέσιμου εισοδήματος ανά κάτοικο (€), στην Ελλάδα και στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (2012-2014).....	23
Διάγραμμα 3: Γεωγραφική κατανομή των συμμετεχουσών δομών στην έρευνα στις Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων	61
Διάγραμμα 4: Ποσοστό συμμετεχουσών δομών στην έρευνα που υλοποιούν δράσεις για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες	61
Διάγραμμα 5: Ποσοστό συμμετεχουσών δομών στην έρευνα ως προς τις εφαρμοζόμενες τεχνικές για τον εντοπισμό των κοινωνικών προβλημάτων αρμοδιότητάς τους.....	62
Διάγραμμα 6: Σημαντικότητα των κοινωνικών προβλημάτων (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή)	64
Διάγραμμα 7: Έλλειψη δομών φροντίδας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή).....	65
Διάγραμμα 8: Σημαντικότητα του προβλήματος της δυσχέρειας πρόσβασης του πληθυσμού σε πρωτοβάθμια φροντίδα (0: χαμηλή σημαντικότητα – 10: πολύ υψηλή σημαντικότητα) .	65

Διάγραμμα 9: Αναγκαιότητα εφαρμογής δράσεων υποστήριξης ευπαθών κοινωνικά ομάδων (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή).....	67
Διάγραμμα 10: Αποτελεσματικότητα δράσεων/παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν κατά την Π.Π. 2014-2020 στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή).....	68

Συντομογραφίες

Συντομογραφία

Ορισμός

ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΑ	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
ΓΓΙΑΔ	Γενική Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ΔΚΜ	Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας
ΕΓΠΣ	Εθνικό Γεωπληροφοριακό Σύστημα
ΕΕΕ	Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα
ΕΜ	Εθνικός Μηχανισμός
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΣΚΕ	Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΘΧΠ	Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων
ΚΔΗΦ	Κέντρο Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας
ΚΗΦΗ	Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
ΚΚ	Κέντρα Κοινότητας
ΚΚΑ	Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης
ΝΔΙΠ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕΠ	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΠΕΠΚΕ	Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης
ΠΕΣΚΕ	Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΠΙΝ	Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
ΣΥΔ	Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης
ΤΕΒΑ	Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς Απόρους

ΣΥΝΟΨΗ

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα ζητήματα Κοινωνικής Ένταξης και κοινωνικής Συνοχής όπως αυτά στοχοθετήθηκαν από την Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη. Οι παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 ως προς την επίτευξη των θεματικών στόχων της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο των γενικών στόχων της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη. Οι παρεμβάσεις εφαρμόστηκαν με γνώμονα τις ανάγκες των ευάλωτων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων με σκοπό την κοινωνική τους ένταξη και την αποφυγή της κοινωνικής περιθωριοποίησης.

Η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη την περίοδο 2014-2020, η οποία και ολοκληρώνεται στο τέλος του 2023, είχε ως στόχο να διαχειριστεί τις ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετώπιζαν οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, κυρίως σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης, ώστε να εξασφαλιστεί μια αξιοπρεπή διαβίωση.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων εφαρμόστηκε μια σειρά πρωτοβουλιών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα έντονα φαινόμενα κοινωνικής και οικονομικής φτώχειας που προέκυψαν στις ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Οι διάφορες πολιτικές που εφαρμόστηκαν και οι οποίες θα αναλυθούν στη παρούσα έκθεση, χρηματοδοτήθηκαν κυρίως από τα Διαρθρωτικά Επενδυτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ετήσια Έκθεση απολογισμού και αξιολόγησης της πορείας της Περιφερειακής Στρατηγικής, ιδίως σε ζητήματα που άπτονται της ένταξης στην αγορά εργασίας και της ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και της ανάπτυξης /ενημέρωσης πίνακα δεικτών παρακολούθησης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων αναλύει ανά θεματικό άξονα τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στις ομάδες των ωφελούμενων, καθώς και την επιμέρους παρέμβαση ανά ειδικό στόχο.

Σημαντικό μέρος των παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης αποτελούν τα Κέντρα Κοινότητας όπου διαφαίνεται η σημαντική θέση που κατέχουν ως τοπικό σημείο αναφοράς κοινωνικών θεμάτων. Τα Κέντρα Κοινότητας αποκτώντας μεγάλη αναγνωρισιμότητα για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας αποτελεί σημείο αναφοράς για την καταγραφή των αναγκών, το δημογραφικό, κοινωνικό και οικονομικό προφίλ των ατόμων που χρήζουν κοινωνικής ένταξης, καθώς και για την ουσιαστική παρέμβαση κοινωνικής ένταξης και συνοχής των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

1. Θεσμικό και Εφαρμοστικό Πλαίσιο Λειτουργίας του Πε.Π.Κ.Ε. Ι. Ν.

1.1 Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής – Νόμος 4445/2016

Ο Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Εθνικός Μηχανισμός, Ε.Μ.), θεσμοθετήθηκε με τον Ν. 4445/2016 και ορίζεται ως ο ενιαίος οργανικός σχηματισμός, ο οποίος έχει ως αντικείμενο τον σχεδιασμό, την ενημέρωση, τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση οριζόντιων συνεκτικών πολυτομεακών πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής. Ο μηχανισμός δρα συνεκτικά μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και των λοιπών Υπουργείων που ασκούν κοινωνική πολιτική, χωρίς ωστόσο να μεταβάλλει τις αρμοδιότητες τους ως προς την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της πολιτικής αυτής.

Ο Εθνικός Μηχανισμός συνεπικουρείται από το Ενιαίο Γεωπληροφοριακό Σύστημα (Ε.Γ.Π.Σ.), στο οποίο ειδικώς εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καταχωρούν δεδομένα, αναφορές και στατιστικά στοιχεία, που αφορούν σε πολιτικές Κοινωνικής Ένταξης, Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής, με σκοπό την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών που εξυπηρετούν την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (Ε.Σ.Κ.Ε.). Ταυτόχρονα, ο Μηχανισμός αποτελεί το βασικό συντονιστικό όργανο για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή οριζόντιων συνεκτικών πολυτομεακών πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης από τα συναρμόδια Υπουργεία, και λειτουργεί στο πλαίσιο μιας αμφίδρομης διαδικασίας – από επάνω προς τα κάτω και ανάδρομα – η οποία:

- Αφενός μεταβιβάζει (από τα κάτω προς τα πάνω: από τις Περιφέρειες προς το Υπουργείο Εργασίας) πληροφορίες για τη χάραξη οριζόντιων πολιτικών και τη λήψη αναγκαίων μέτρων.
- Αφετέρου συνεισφέρει στη χάραξη τυπικών πολιτικών στη βάση των αρχών και των προτεραιοτήτων της ΕΣΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ανάγκες σε περιφερειακό επίπεδο, τις οριζόντιες εθνικές πολιτικές και τα κενά πολιτικής που δημιουργούνται.

Η παρακολούθηση των πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης από τον Μηχανισμό γίνεται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μέσω του πληροφοριακού συστήματος που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εθνικού Μηχανισμού, με την καθιέρωση συστήματος δεικτών. Οι δείκτες αυτοί επιτρέπουν την παρακολούθηση της πρόόδου κάθε προτεραιότητας της Ε.Σ.Κ.Ε. και της αποτελεσματικότητας και

αποδοτικότητας των επιμέρους παρεμβάσεων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αξιολόγηση τους.

Στην οργανωτική δομή των υπόχρεων φορέων να συνεισφέρουν δεδομένα στο Ενιαίο Γεωπληροφοριακό Σύστημα (Ε.Γ.Π.Σ.) κεντρικό ρόλο (ενδεικτικά) θα έχουν:

1. Το Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο σύμφωνα με το Άρθρο 18 του ν. 4445/2016: «Εργαλεία Αξιολόγησης του Εθνικού Μηχανισμού», έχει και την ευθύνη εισαγωγής για την αποτελεσματική αξιολόγηση και αποδοτική αποτύπωση των εφαρμοζόμενων πολιτικών, προγραμμάτων και παρεμβάσεων κοινωνικής ένταξης.
2. Η Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, η οποία καταχωρεί δεδομένα, αναφορές και στατιστικά στοιχεία, που αφορούν σε πολιτικές κοινωνικής ένταξης, κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής συνοχής, με σκοπό την παρακολούθηση των κοινωνικών πολιτικών, των προτεραιοτήτων της Ε.Σ.Κ.Ε. και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συναφών παρεμβάσεων σε κυβερνητικό και αυτοδιοικητικό επίπεδο».
3. Οι Περιφέρειες, μέσω των Παρατηρητηρίων Κοινωνικής Ένταξης, οι οποίες εκδίδουν ετήσιες αναφορές για την ενημέρωση των δεικτών του Ε.Γ.Π.Σ. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων σε αυτοδιοικητικό επίπεδο, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζουν οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών και τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια Κοινωνικής Ένταξης.

1.2 Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων 2014-2020

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, βάσει των σχετικών απαιτήσεων αναφορικά με τον σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2014-2020 και στο πλαίσιο του σχεδιασμού του ΠΕΠ Ιονίων Νήσων, προέβη στην κατάρτιση Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕ.Σ.Κ.Ε.), η οποία έχει ως στόχο την ενίσχυση του κοινωνικού ιστού της Περιφέρειας με την ενδυνάμωση των δημόσιων πολιτικών πρόληψης/καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των κατοίκων της που αντιμετωπίζουν αυξημένα προβλήματα διαβίωσης και κοινωνικής ένταξης.

Ειδικότερα, το 2015 διαμορφώθηκε η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη, η οποία έθεσε ένα στρατηγικό πλαίσιο αρχών, προτεραιοτήτων και αξόνων δράσης για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η εν λόγω Στρατηγική αποτέλεσε βασική προϋπόθεση για την ενεργοποίηση δράσεων του Ε.Κ.Τ. στο πλαίσιο του

Θεματικού Στόχου 9: «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης» του Π.Ε.Π. Ιονίων Νήσων 2014-2020.

Οι βασικοί άξονες της Στρατηγικής περιλάμβαναν ένα πλέγμα παρεμβάσεων που καλύπτουν όχι μόνο τις παραδοσιακές ομάδες στόχου των προνοιακών πολιτικών, αλλά και άλλες κατηγορίες προσώπων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό ή αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, παρά την ικανότητα και διαθεσιμότητά τους για άσκηση απασχόλησης. Οι γενικοί στόχοι της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης Ιονίων Νήσων (ΠΕ.Σ.Κ.Ε. Ι.Ν.) αποκρυσταλλώνονται σε ισάριθμους Άξονες Προτεραιότητας, βάσει των οποίων δομήθηκε το Σχέδιο Δράσης της Περιφέρειας για την καταπολέμηση της φτώχειας και την ενδυνάμωση της Κοινωνικής Ένταξης και οι οποίοι διατυπώνονται όπως περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 1).

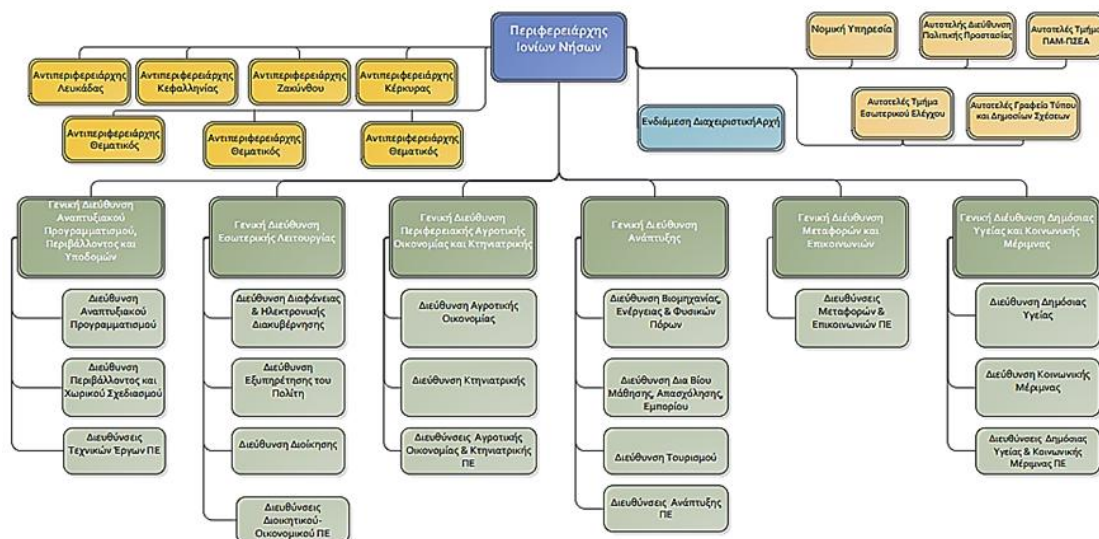
Πίνακας 1: Άξονες Προτεραιότητας Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΑΞΙΟΠΡΕΠΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	1.1 Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (ΕΕΕ) στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων 1.2 Δομές άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2.1 Δράσεις ένταξης, κοινωνικής ενσωμάτωσης και βασικών κοινωνικών υπηρεσιών 2.2 Δράσεις φροντίδας
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας 3.2 Δράσεις προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας 3.3 Δράσεις υποστήριξης κοινοτήτων Ρομά
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	4.1 Μηχανισμοί στήριξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας 4.2 Ενισχύσεις υλοποίησης επιχειρηματικού σχεδίου 4.3 Δράσεις προώθησης στην αγορά εργασίας
ΑΞΟΝΑΣ 5: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	5.1 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για τα μικρά νησιά 5.2 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε θύλακες κοινωνικού αποκλεισμού

1.3 Εφαρμοστικό Πλαίσιο του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης Ιονίων Νήσων

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Ιονίων Νήσων» (ΠΕ.Π.Κ.Ε. Ι.Ν.) συγκροτείται βάσει του άρθρ. 14 του Ν. 4445/2016. Με βάση τις σχετικές προβλέψεις του «Εθνικού Μηχανισμού για την Κοινωνική Ένταξη» (Ε.Μ.), οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας (Δ.Κ.Μ.) των Περιφερειών, αποτελούν λειτουργικό μέρος του Εθνικού Μηχανισμού. Σύμφωνα με τον Οργανισμό της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Π.Ι.Ν.), το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης είναι Τμήμα της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας.

Εικόνα 1: Οργανόγραμμα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Πηγή: ΠεΠ ΠΙΝ 2014-2020

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, στο πλαίσιο της στρατηγικής της για την Κοινωνική Ένταξη και με βάση τον ισχύοντα Ο.Ε.Υ. (άρθρο 18) έχει συγκροτήσει Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Ιονίων Νησιών (ΠΕ.Π.Κ.Ε.), με στόχο την παρακολούθηση των παρεμβάσεων της στρατηγικής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, την ανάδειξη περιφερειακών και τοπικών αναγκών και προκλήσεων, την αποτύπωση των χωρικών διαστάσεων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την τροφοδότηση του Εθνικού Συντονιστικού Μηχανισμού. Σκοπός της πράξης είναι η υποβοήθηση και ενίσχυση της λειτουργίας του ΠΕ.Π.Κ.Ε. και κατά συνέπεια η υποστήριξη του στόχου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων για την παρακολούθηση της ΠΕ.Σ.Κ.Ε.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 181-17/16.09.2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ιονίων Νήσων¹ η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της λειτουργίας όλων των οργανικών μονάδων που υπάγονται σ' αυτή, την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας τους και την αντιμετώπιση των προβλημάτων και των υποθέσεων αρμοδιότητάς τους, ιδιαίτερα στους τομείς προαγωγής και προστασίας της δημόσιας υγείας του τοπικού πληθυσμού, της καταπολέμησης της φτώχειας και του αποκλεισμού, της προώθησης της κοινωνικής συνοχής και της προάσπισης των ευπαθών ομάδων, μέσα από ένα αποτελεσματικό δίκτυο υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας και αλληλεγγύης.

Στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας εμπίπτει η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας (με έδρα την Κέρκυρα). Σύμφωνα με τον Ν.4445/2016 (άρθρα 13, 14), η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της κάθε Περιφέρειας είναι αρμόδια για:

- Την κατηγοριοποίηση, ιεράρχηση και επεξεργασία παρεμβάσεων, προτάσεων και επιμέρους αναγκών για θέματα κοινωνικής προστασίας.
- Τη διατύπωση εισηγητικών προτάσεων για τη λήψη μέτρων και τη διαμόρφωση σχετικών πολιτικών και την υποβολή τους στο Περιφερειακό Συμβούλιο για έγκριση.
- Τη σύνταξη της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕ.Σ.Κ.Ε.).
- Τον συντονισμό των Δήμων εντός των ορίων της Περιφέρειας σε θέματα κοινωνικής αλληλεγγύης και τη μέριμνα για την εφαρμογή των οριζόντιων μέτρων πολιτικής.
- Την παρακολούθηση σε περιφερειακό επίπεδο της ΠΕ.Σ.Κ.Ε., τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας, όσο και σε επίπεδο Δήμων.
- Την αξιοποίηση στοιχείων και πληροφοριών από τα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και την εξέταση της μεταβολής των δεικτών κοινωνικού αποκλεισμού.
- Τη διενέργεια τακτικών συναντήσεων με εκπροσώπους της Περιφέρειας, των Δήμων, των κοινωνικών εταίρων κλπ., σχετικά με την υλοποίηση των επιμέρους παρεμβάσεων και γενικότερα τη διενέργεια κοινωνικού διαλόγου διαβούλευσης σε περιφερειακό επίπεδο.

¹ Με την οποία τροποποιήθηκε ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (ΦΕΚ Τεύχος Β' 4083/23.11.2017).

- Τη διαβίβαση στοιχείων, δεδομένων και πληροφοριών προς το Ε.Γ.Π.Σ. του Εθνικού Μηχανισμού.
- Τη σύνταξη και υποβολή Ετήσιας Έκθεσης, κατόπιν έγκρισης από το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο, προς τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Τέλος, το Παρατηρητήριο Κ.Ε. είναι υπεύθυνο για τις εξής ενέργειες:

- Την εκπόνηση ετήσιας Περιφερειακής Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης, για τη διαπίστωση των επιπτώσεων συγκεκριμένων πολιτικών στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας.
- Την ανάπτυξη και εφαρμογή εργαλείων και δεικτών παρακολούθησης των διαδικασιών κοινωνικής ένταξης των ωφελούμενων της ΠΕ.Σ.Κ.Ε., ιδίως σε ζητήματα που άπτονται της ένταξης στην αγορά εργασίας και της ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας.
- Την παρακολούθηση και καταγραφή κοινωνικών φαινομένων, όπως ακραία φτώχεια, υπερχρεωμένα νοικοκυριά και την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων, ιδιαίτερα των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων.
- Τη δημιουργία διαδικτυακής πύλης για την καταγραφή της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, τη συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση συγκεντρωτικών στοιχείων στατιστικού χαρακτήρα και αναφορών κοινωνικών φαινομένων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και δράσεων της ΠΕ.Σ.Κ.Ε.

1.4 Βασικές Προτεραιότητες Πολιτικής πεδίο της Κοινωνικής Ένταξης μέσω της Πολιτικής Συνοχής ΕΣΠΑ 2021-2027 –Πρώθηση μιας Κοινωνικής Ευρώπης

Τον Ιούνιο 2019 εκδόθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η 1^η Εγκύκλιος για το «σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο **Ανάπτυξης: ΕΣΠΑ 2021-2027** στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγραμματισμού». Η νέα Προγραμματική Περίοδος περιλαμβάνει **5 Στόχους Πολιτικής (ΣΠ)**, οι οποίοι αναλύονται σε 30 ειδικούς στόχους². Όπως προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα, την **Κοινωνική Ένταξη** αναμένεται θα ενισχύσει ο Στόχος Πολιτικής 4 «**Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**».

² Βλέπε παράρτημα Α' ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ για το σχεδιασμό της προγραμματικής περιόδου 2014-2020

Πίνακας 2: Στόχοι Πολιτικής 2021 – 2027, Ταμεία χρηματοδότησης και Ειδικοί Στόχοι

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΠ)	ΤΑΜΕΙΟ	Ειδικοί Στόχοι
ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	ΕΤΠΑ	<ul style="list-style-type: none"> i. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών ii. Βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών iii. Ακόμη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, μεταναστών και των μειονεκτούσων ομάδων, με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων που αφορούν μεταξύ άλλων τη στέγαση και τις κοινωνικές υπηρεσίες iv. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη με την ανάπτυξη υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης
	EKT+	<ul style="list-style-type: none"> i. βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και των οικονομικά μη ενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας ii. εκσυγχρονισμός των θεσμών της αγοράς εργασίας και των υπηρεσιών για την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες και εξασφάλιση της έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και στήριξη της προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, των μεταβάσεων και της κινητικότητας iii. Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, βελτίωση της ισορροπίας της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, περιλαμβανομένης της πρόσβασης στην παιδική φροντίδα, προώθηση ενός υγιούς και κατάλληλα προσαρμοσμένου εργασιακού περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση κινδύνων για την υγεία, προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή και ενεργός και υγιής γήρανση iv. Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας με σκοπό τη στήριξη της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων v. Προώθηση της ίσης πρόσβασης και της ολοκλήρωσης ποιοτικής και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως για μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και την εκπαίδευση και τη μάθηση ενηλίκων, περιλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους vi. Προώθηση της διά βίου μάθησης, ιδίως με ευκαιρίες για ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ψηφιακές δεξιότητες, την καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και τις νέες απαιτήσεις για δεξιότητες με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, διευκολύνοντας τις μεταβάσεις στη σταδιοδρομία και

ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΠ)	ΤΑΜΕΙΟ	Ειδικοί Στόχοι	
		<p>προωθώντας την επαγγελματική κινητικότητα</p> <p>vii. Πρώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας</p> <p>viii. Πρώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά</p> <p>ix. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες-εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης</p> <p>x. Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p> <p>xi. Αντιμέτωπιση της υλικής στέρησης με παροχή τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας προς τους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών μέτρων.</p>	
ΣΠ5	Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών	ΕΤΠΑ	<p>i. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές·</p> <p>ii. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών μέσω της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων</p>

Το χρηματοδοτικό κονδύλιο από τα ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ για τον ΣΠ4 στην Ελλάδα σύμφωνα και με την έγκριση της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ) 2021-2027 μεταξύ της χώρας και της ΕΕ ανέρχεται σε 6,3δισ.€³, εκ των οποίων τα 5,4δισ.€ προέρχονται από το ΕΚΤ+.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι με βάση τους Κανονισμών της Ε.Ε και ειδικότερα τον Καν. ΕΚΤ+, για την περίοδο 2021-2027 καθίστανται οι εξής φιλόδοξοι στόχοι:

- Τουλάχιστον το 25 % των εθνικών πόρων του ΕΚΤ+ θα διατεθεί για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας.
- Τουλάχιστον το 2% των πόρων του ΕΚΤ+ θα διατεθεί για μέτρα που στοχεύουν σε άπορους. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι μια ελάχιστη ποσότητα πόρων στοχεύει σε άτομα που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη βοήθειας.
- Τουλάχιστον το 5% των πόρων του ΕΚΤ+ θα διατεθεί για την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την υλοποίηση του Child Guarantee.
- Το 12,5% (903 εκ ευρώ) των πόρων του ΕΚΤ προβλέπεται να κατευθυνθεί σε δράσεις για την υποστήριξη των νέων εκτός Εκπαίδευσης, Απασχόλησης και Κατάρτισης (NEETS).

Εκτός όμως από το ΕΚΤ+ και το ΕΤΠΑ, στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης αναμένεται να έχουν και άλλα Ταμεία/Προγράμματα που θα λειτουργήσουν την περίοδο 2021-2027 όπως⁴:

- Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.
- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση
- Προγράμματα χρηματοδοτούμενα απευθείας από την ΕΕ.
- Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ)

Την παρούσα περίοδο έχει ολοκληρωθεί η έγκριση από την ΕΕ όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και των επιμέρους στρατηγικών κειμένων που την απαρτίζουν. Επίσης όπως αναφέρθηκε έχει εγκριθεί η **Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ) 2021-2027**, σύμφωνα με την οποία σε ό,τι αφορά τον Στόχο Πολιτικής 4 σημειώνεται ότι Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων στον ΣΠ4 είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά.

³ Διευκρινίζεται ότι τα ανωτέρω ποσά αφορούν μόνο την κοινοτική συνδρομή και όχι τη συνολική δημόσια δαπάνη που θα προκύψει με την προβλεπόμενη εθνική συμμετοχή.

⁴ Πηγές άντλησης στοιχείων αποτελούν τα σχέδια των κανονισμών της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027

Με βάση το εγκριθέν νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 Προτεραιότητες στο πλαίσιο του ΣΠ4 αποτελούν:

A) Αύξηση της απασχόλησης και βελτίωση της απασχολησιμότητας και ειδικότερα:

- διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, με έμφαση στους NEETs 15-29, μακροχρόνια άνεργους, άνεργους με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό, μορφωτικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο και ΑμεΑ,
- αναβάθμιση των υπηρεσιών εξατομικευμένης υποστήριξης,
- ενίσχυση των μηχανισμών διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας,
- στήριξη της αυτοαπασχόλησης,
- προώθηση της κοινωνικής οικονομίας,
- παρεμβάσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων,
- προώθηση της προσαρμογής αυτοαπασχολούμενων, εργαζομένων και επιχειρήσεων στην αλλαγή και της ενεργού γήρανσης μέσω παρεμβάσεων συμβουλευτικής και κατάρτισης συνυπολογίζοντας τις απαιτήσεις της ψηφιακής και πράσινης οικονομίας,
- προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση με μέτρα όπως η εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και προώθηση καινοτόμων μοντέλων λειτουργίας των επιχειρήσεων,
- για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών στην αγορά εργασίας δύναται να υλοποιηθούν μέτρα ενισχύσεων.

B) Αναβάθμιση της ποιότητας και ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνάφειας της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και της δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας

- βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών ιδιαίτερα σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες,
- αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών,
- ενίσχυση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής,
- βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών,
- ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ),

- βελτίωση των επιδόσεων και ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες,
- αναβάθμιση υποδομών, εξοπλισμού
- διασφάλιση της ποιότητας υπηρεσιών, μέσω της βελτίωσης της διακυβέρνησης όλων των βαθμίδων, της ενίσχυσης της αυτονομίας, καθώς και της ολοκλήρωσης του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

Γ) Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης

- διασφάλιση πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες,
- δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού
- ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια και την κοινότητα
- εκσυγχρονισμός και δημιουργία υποδομών κοινωνικής προστασίας, αναψυχής και πολιτισμού
- προώθηση παρεμβάσεων αποϊδρυματοποίησης και μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας
- κοινωνική ένταξη για πολίτες περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο, μέσω της αντιμετώπισης των εις βάρος τους διακρίσεων, της επισφαλούς στέγασης και της ένταξής τους στην εκπαίδευση.

Δ) Θεσμική ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για την ουσιαστική συμμετοχή σε παρεμβάσεις εκπαίδευσης, απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης

Ε) Καθολική υγειονομική κάλυψη

- Η ΠΦΥ βρίσκεται στο επίκεντρο του δικτύου υγείας στη κοινότητα, έμφαση στην πρόληψη, μέριμνα για ευάλωτες ομάδες με συμβολή στην οικονομική – κοινωνική προστασία.
- Προτεραιότητες επίσης αποτελούν:
 - η Ψυχική Υγεία,
 - η αναβάθμιση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού,
 - οι νέες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας,

- ο η προσαρμογή υπηρεσιών, υποδομών και ανθρώπινου κεφαλαίου στις γεωγραφικές, πληθυσμιακές ιδιαιτερότητες, στην ηλεκτρονική υγεία, στην επιστημονική πρόοδο, στην αντιμετώπιση υγειονομικών απειλών.
- Η ανθεκτικότητα του Συστήματος Υγείας ενισχύεται με επενδύσεις για την επείγουσα φροντίδα, τις ειδικές κλίνες, τις δομές Δημόσιας Υγείας.
- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η βελτίωση της διαχείρισης, της διοίκησης των υπηρεσιών, συμβάλλουν στην καθολική πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες σε ένα αποδοτικότερο σύστημα.

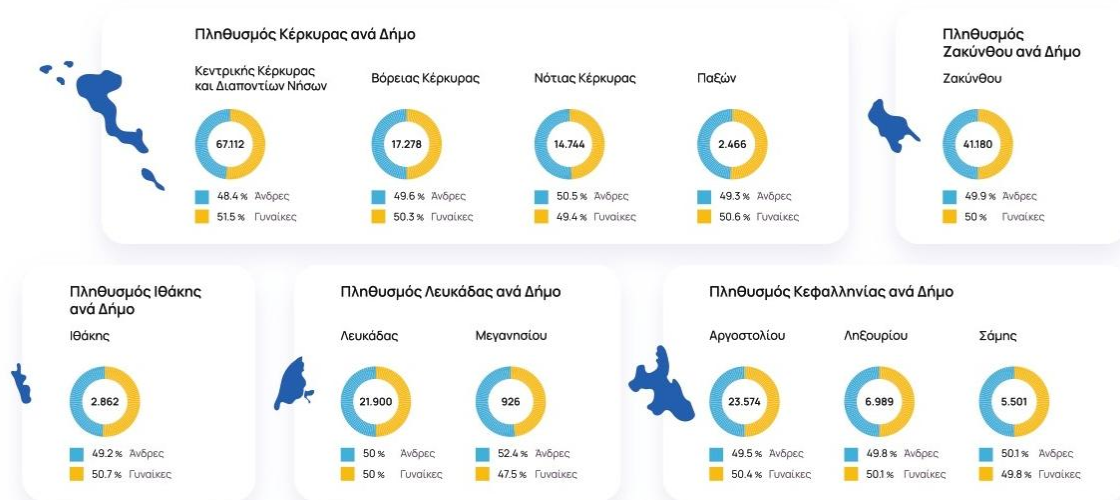
2. Συνθήκες Διαβίωσης στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

2.1 Δημογραφικά δεδομένα του πληθυσμού της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Σύμφωνα με την αποτύπωση των δημογραφικών δεδομένων για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, παρατηρείται η ανισοκατανομή του πληθυσμού στις Περιφερειακές Ενότητες με την Κέρκυρα να καταλαμβάνει το 49,6% του συνολικού πληθυσμού, γεγονός που προσδίδει στις υπηρεσίες μεγαλύτερο εύρος λειτουργίας φορέων κοινωνικής ένταξης και αντιμετώπισης των κοινωνικών ανισοτήτων.

Εικόνα 2: Δημογραφικά δεδομένα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Στοιχεία Πληθυσμού από την απογραφή του 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2023 – Επεξεργασία συγγραφικής ομάδας

2.2 Εισόδημα και Εισοδηματική Ανισότητα του Πληθυσμού της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Όπως προκύπτει, λοιπόν, από τα στοιχεία του Πίνακα 3, το διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ανέρχεται το 2020 στα 11,2 χιλιάδες ευρώ, το δεύτερο υψηλότερο μετά από αυτό της Περιφέρειας Αττικής και 10% υψηλότερο από αυτό του συνόλου της χώρας, δηλώνοντας, συνολικά, τη σχετική «ευημερία» των κατοίκων της Περιφέρειας (Διάγραμμα 1).

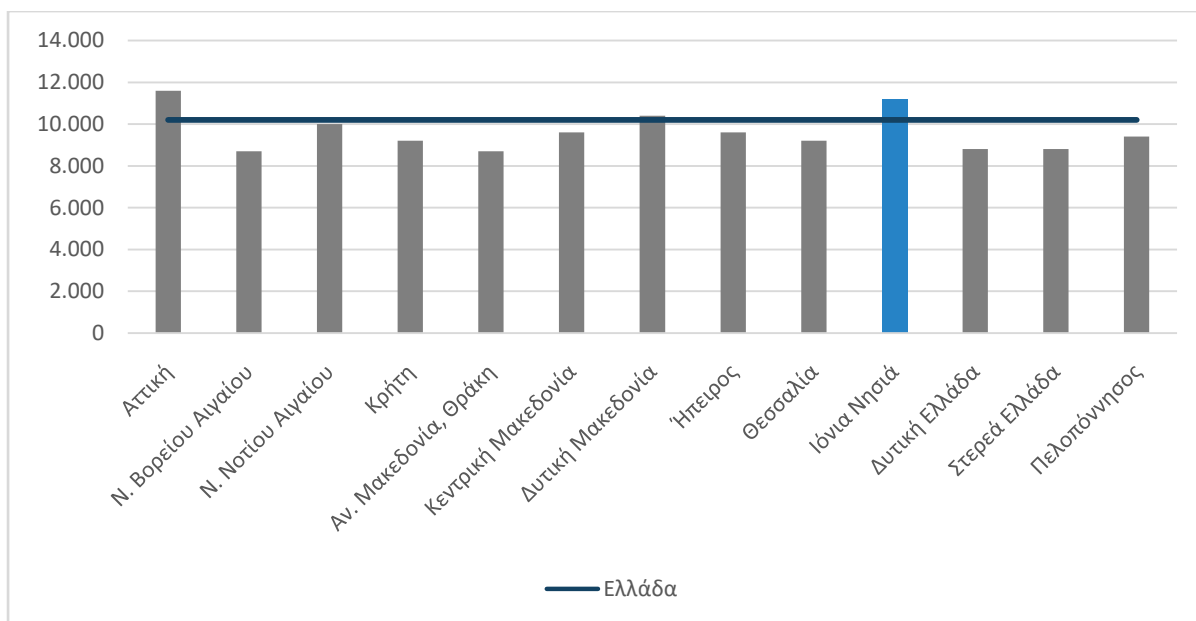
Πίνακας 3: Διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο (€), στην Ελλάδα και τις Περιφέρειες της χώρας (2014-2021)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ελλάδα	9.800	9.900	9.800	9.800	10.000	10.600	10.200	-
Αττική	11.100	11.100	11.300	11.100	11.200	11.900	11.600	-
Ν. Βορείου Αιγαίου	9.400	9.700	9.300	9.200	8.900	9.300	8.700	-
Ν. Νοτίου Αιγαίου	12.000	12.700	10.800	11.300	11.900	13.100	10.000	-
Κρήτη	9.000	9.000	8.800	9.000	9.200	10.000	9.200	-
Αν. Μακεδονία, Θράκη	8.400	8.500	8.400	8.500	8.600	9.200	8.700	-
Κεντρική Μακεδονία	9.100	9.200	9.300	9.300	9.400	10.000	9.600	-
Δυτική Μακεδονία	10.000	10.100	9.600	9.700	9.900	10.600	10.400	-
Ήπειρος	9.000	9.100	9.200	9.200	9.400	10.000	9.600	-
Θεσσαλία	8.900	9.000	8.600	8.800	9.000	9.500	9.200	-
Ιόνια Νησιά	10.900	11.000	11.100	11.400	12.100	13.300	11.200	-
Δυτική Ελλάδα	8.200	8.300	8.200	8.300	8.400	8.900	8.800	-
Στερεά Ελλάδα	8.800	8.700	8.500	8.500	8.600	9.100	8.800	-
Πελοπόννησος	8.800	8.900	8.800	8.900	9.000	9.700	9.400	-

Πηγή: Eurostat, 2023 – Επεξεργασία συγγραφικής ομάδας

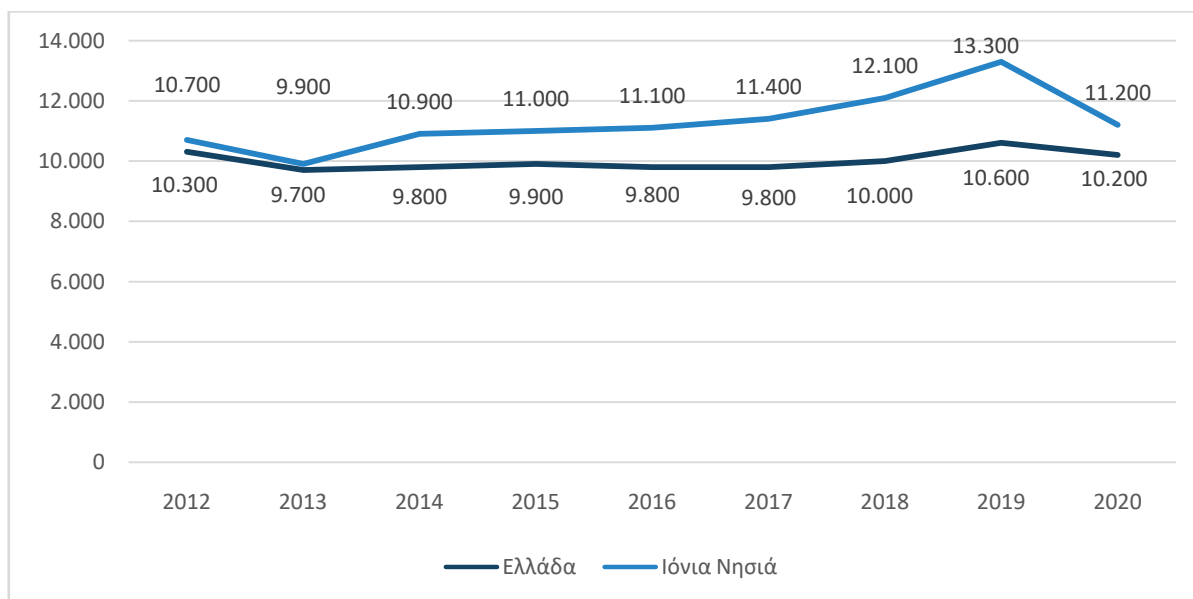
Επιπλέον, όπως καταγράφεται και στο Διάγραμμα 2, το διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων είναι υψηλότερο του αντίστοιχου σε εθνικό επίπεδο κατά 12% κατά μέσο όρο, καθόλη την περίοδο 2012-2020, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 4,6%.

Διάγραμμα 1: Διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο (€), στην Ελλάδα και τις Περιφέρειες της χώρας, έτος αναφοράς 2020

Πηγή: Eurostat, 2023, Επεξεργασία: ομάδα μελέτης

Διάγραμμα 2: Διαχρονική εξέλιξη του διαθέσιμου εισοδήματος ανά κάτοικο (€), στην Ελλάδα και στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (2012-2014)

Πηγή: Eurostat, 2023, Επεξεργασία: ομάδα μελέτης

Όσον αφορά την εισοδηματική ανισότητα που καταγράφεται στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, αυτή αποτυπώνεται από τον δείκτη S80/S20, ο οποίος περιγράφει την κατανομή του συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος μιας οικονομίας στον πληθυσμό. Υπολογίζεται σε

επίπεδο νοικοκυριού (βάσει του συνολικού εισοδήματος όλων των μελών της οικογένειας) και σταθμίζεται προς το συνολικό αριθμό των μελών του νοικοκυριού⁵.

Από τον Πίνακα 4 προκύπτει ότι στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων καταγράφηκε μια μικρή αύξηση της εισοδηματικής ανισότητας τα τελευταία χρόνια, χωρίς ωστόσο η τιμή του δείκτη S80/S20 να ξεπερνά την αντίστοιχη τιμή του σε εθνικό επίπεδο. Για το έτος 2021, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων κατατάσσεται περίπου στη μέση, μεταξύ των Περιφερειών της χώρας, ως προς την εισοδηματική ανισότητα του πληθυσμού της.

Πίνακας 4: Δείκτης κατανομής εισοδήματος (S80/S20), στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2018-2021)

	2018	2019	2020	2021
Ελλάδα	5,5	5,1	5,2	5,8
Αττική	6,2	5,4	5,4	5,7
Ν. Βορείου Αιγαίου	5,7	5,8	4,9	5,8
Ν. Νοτίου Αιγαίου	5,3	6,0	5,5	5,9
Κρήτη	4,5	4,3	4,1	4,4
Αν. Μακεδονία, Θράκη	5,2	5,1	5,3	5,2
Κεντρική Μακεδονία	5,1	4,7	5,3	6,1
Δυτική Μακεδονία	5,8	4,8	5,2	5,4
Ήπειρος	4,9	4,2	5,0	6,1
Θεσσαλία	5,2	4,5	4,5	4,5
Ιόνια Νησιά	4,8	4,5	4,3	5,6
Δυτική Ελλάδα	4,7	4,6	4,8	5,3
Στερεά Ελλάδα	4,4	4,0	4,2	5,5
Πελοπόννησος	4,6	4,6	4,5	5,7

Πηγή: Eurostat, 2023, Επεξεργασία: ομάδα μελέτης

⁵ Ο δείκτης S80/S20 συγκρίνει το ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα που κατέχει το 20% του πλουσιότερου πληθυσμού με αυτό που κατέχει το 20% του φτωχότερου και επηρεάζεται από τις ακραίες τιμές της κατανομής του εισοδήματος.

2.3 Κίνδυνος Φτώχειας και Κοινωνικού Αποκλεισμού στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Για τη διερεύνηση του κινδύνου φτώχειας⁶ και κοινωνικού αποκλεισμού εντός του πληθυσμού της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, εξετάζονται οι δείκτες της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), όπως το ποσοστό του πληθυσμού υπό τον κίνδυνο φτώχειας⁷, το ποσοστό του πληθυσμού με σοβαρή υλική στέρηση⁸, το ποσοστό πληθυσμού που ζει σε νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας⁹.

Καταρχάς, από τα στοιχεία του Πίνακα 5, προκύπτει ότι, την τριετία 2018-2020, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό πληθυσμού, το οποίο βρίσκεται υπό τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Το έτος 2020, το ποσοστό του πληθυσμού της Περιφέρειας το οποίο βρίσκεται υπό τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, ανέρχεται μόλις στο 18,9%, όταν, για το ίδιο έτος, το αντίστοιχο ποσοστό σε εθνικό επίπεδο είναι 28,8%.

Επιπλέον, κατά την ίδια περίοδο, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων βρίσκεται ανάμεσα στις Περιφέρειες της χώρας με τα χαμηλότερα ποσοστά πληθυσμού με σοβαρή υλική στέρηση (Πίνακας 6). Μάλιστα, το 2020, το ποσοστό αυτό είναι το χαμηλότερο μεταξύ των Περιφερειών της χώρας (11,2%), με το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας να ανέρχεται στο 16,6%.

⁶ Ως άτομα που βρίσκονται υπό τον κίνδυνο φτώχειας είναι αυτά τα οποία ζουν σε νοικοκυριά με συνολικό ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα χαμηλότερο από το όριο φτώχειας, ήτοι το 60% του εθνικού μέσου σταθμισμένου διαθέσιμου εισοδήματος.

⁷ Ορίζεται ως το ποσοστό των ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά με συνολικό ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα χαμηλότερο από το όριο φτώχειας (δηλαδή το 60% του διάμεσου ισοδύναμου συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού).

⁸ Ορίζεται ως το ποσοστό των ατόμων που στερείται τέσσερα από τα ακόλουθα εννιά αγαθά και υπηρεσίες: ανταπόκριση στην πληρωμή πάγιων λογαριασμών, μια εβδομάδα διακοπών, διατροφή με κρέας, κοτόπουλο, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας κάθε δεύτερη ημέρα, αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δαπανών περίπου 550 €, τηλέφωνο, έγχρωμη τηλεόραση, πλυντήριο ρούχων, ΙΧ επιβατηγό αυτοκίνητο, ικανοποιητική θέρμανση.

⁹ Ορίζεται ως το ποσοστό του πληθυσμού, ηλικίας 0-59 ετών, που ζουν σε νοικοκυριά, των οποίων τα ενήλικα μέλη εργάστηκαν το προηγούμενο έτος ίσο ή λιγότερο χρόνο του 20% του εν δυνάμει συνολικού χρόνου εργασίας τους. Για το νοικοκυριό, ένταση εργασίας ορίζεται ως ο λόγος του συνολικού αριθμού μηνών που όλα τα ενήλικα μέλη του έχουν εργασθεί εντός του έτους αναφοράς εισοδήματος, προς το συνολικό αριθμό μηνών που τα μέλη του ίδιου νοικοκυριού θα μπορούσαν θεωρητικά να είχαν εργασθεί κατά την ίδια περίοδο.

Πίνακας 5: Ποσοστό πληθυσμού (%) υπό τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2018-2020)

	2018	2019	2020
Ελλάδα	31,8	30,0	28,8
Αττική	28,3	24,8	23,2
Ν. Βορείου Αιγαίου	33,6	35,5	33,1
Ν. Νοτίου Αιγαίου	35,9	34,5	30,8
Κρήτη	37,0	31,6	27,3
Αν. Μακεδονία, Θράκη	33,8	35,2	35,2
Κεντρική Μακεδονία	30,4	31,7	31,5
Δυτική Μακεδονία	36,7	34,8	34,9
Ήπειρος	31,3	27,6	29,0
Θεσσαλία	33,6	28,0	27,4
Ιόνια Νησιά	28,0	25,7	18,9
Δυτική Ελλάδα	44,6	40,9	43,1
Στερεά Ελλάδα	31,1	29,5	28,8
Πελοπόννησος	31,4	36,4	34,0

Πηγή: Eurostat, 2023, Επεξεργασία: ομάδα μελέτης

Πίνακας 6: Ποσοστό πληθυσμού (%) με σοβαρή υλική στέρηση, στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2018-2020)

	2018	2019	2020
Ελλάδα	16,7	16,2	16,6
Αττική	16,3	12,8	14,0
Ν. Βορείου Αιγαίου	15,1	19,6	19,0
Ν. Νοτίου Αιγαίου	21,4	22,3	20,9
Κρήτη	17,6	18,9	16,3
Αν. Μακεδονία, Θράκη	18,0	19,9	17,9
Κεντρική Μακεδονία	14,1	17,1	17,6
Δυτική Μακεδονία	16,5	15,5	19,1
Ήπειρος	12,8	11,7	16,5
Θεσσαλία	16,6	13,8	12,0
Ιόνια Νησιά	13,6	11,7	11,2
Δυτική Ελλάδα	28,0	25,6	27,4
Στερεά Ελλάδα	14,0	12,5	14,6
Πελοπόννησος	17,2	23,1	20,7

Πηγή: Eurostat, 2023, Επεξεργασία: ομάδα μελέτης

Τέλος, με εξαίρεση το 2021, στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων καταγραφόταν το χαμηλότερο ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε νοικοκυριά πολύ χαμηλής έντασης εργασίας. Ωστόσο,

το 2021, το εν λόγω ποσοστό για την Περιφέρεια εκτοξεύεται στο 23%, από 5,4% που ήταν το προηγούμενο έτος, σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 326%. Στην αύξηση αυτή συντέλεσε η πανδημία του COVID-19 και η μείωση της τουριστικής δραστηριότητας της διετίας 2020-2021.

Πίνακας 7: Ποσοστό πληθυσμού (%) που ζει σε νοικοκυριά πολύ χαμηλής έντασης εργασίας, στο σύνολο της χώρας και ανά Περιφέρεια (2019-2021)

	2019	2020	2021
Ελλάδα	13,8	12,6	13,0
Αττική	14,1	11,1	10,4
Ν. Βορείου Αιγαίου	14,3	15,7	14,3
Ν. Νοτίου Αιγαίου	10,4	9,5	9,6
Κρήτη	9,6	8,7	12,6
Αν. Μακεδονία, Θράκη	17,6	15,8	15,2
Κεντρική Μακεδονία	13,3	13,8	15,8
Δυτική Μακεδονία	17,0	19,7	17,5
Ήπειρος	12,7	11,2	12,8
Θεσσαλία	15,1	13,6	13,8
Ιόνια Νησιά	8,9	5,4	23,0
Δυτική Ελλάδα	15,8	18,4	16,6
Στερεά Ελλάδα	13,6	12,2	14,3
Πελοπόννησος	12,2	11,4	10,4

Πηγή: Eurostat, 2023, Επεξεργασία: ομάδα μελέτης

2.4 Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) (Άξονας 1, 1.1)

Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) αποτελεί ένα προνοιακό πρόγραμμα που απευθύνεται σε άτομα που πλήττονται από την ακραία φτώχεια. Συνιστά ένα αναγκαίο δίκτυο προστασίας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της φτώχειας και την αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού.

Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα περιλαμβάνει 3 διακριτούς πυλώνες:

- Ο πρώτος πυλώνας του προγράμματος ταυτίζεται με την εισοδηματική ενίσχυση των δικαιούχων και συνιστά μέτρο επιδοματικής πολιτικής. Με αυτό, εξασφαλίζεται ελάχιστο εισόδημα 200 ευρώ μηνιαίως για το μονοπρόσωπο νοικοκυριό, το οποίο χορηγείται στο σύνολό του για όσους έχουν μηδενικό εισόδημα, είτε κατά ένα μέρος, συμπληρωματικό (π.χ. 150 ευρώ για κάποιον που έχει εισόδημα 50 ευρώ) μηνιαίως.
- Ο δεύτερος πυλώνας ταυτίζεται με τις υπηρεσίες που παρέχονται στον δικαιούχο. Μόλις ένας πολίτης καταστεί δικαιούχος, αυτόματα γίνεται δικαιούχος του συνόλου

των παροχών πρόνοιας, όπως: α) Δωρεάν κάλυψη σε όλα τα νοσοκομεία, β) πρόσβαση στις κρατικές δομές κατά της φτώχειας (κοινωνικά φαρμακεία, κοινωνικά παντοπωλεία, κλπ.), γ) πρόσβαση στο ΤΕΒΑ (Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς Απόρους), δ) Κοινωνικό τιμολόγιο για ηλεκτρική ενέργεια, ε) κοινωνικό τιμολόγιο για ύδρευση, και στ) πρόσβαση στους παιδικούς σταθμούς.

- Τρίτον, όλοι οι δικαιούχοι αυτόματα αποκτούν φάκελο στην ΔΥΠΑ (πρώην ΟΑΕΔ), εφόσον δεν διαθέτουν ήδη, και καλούνται να εμφανιστούν στο οικείο κατάστημα. Εκεί δημιουργείται προφίλ με τα προσόντα τους και τις επιμορφωτικές τους ανάγκες, ώστε να προωθηθούν στην αγορά εργασίας.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, το 2021, οι δικαιούχοι του ΕΕΕ ήταν 3.059 άτομα ενώ τα μέλη των νοικοκυριών αυτών ήταν 5.360 (Πίνακας 8). Το πλήθος των δικαιούχων αντιστοιχεί στο 1,5% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού και Κατοικιών της ΕΛΣΤΑΤ (ημερομηνία δημοσίευσης: 17.03.2023).

Πίνακας 8: Πλήθος δικαιούχων ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021

	Μόνιμος πληθυσμός	Αιτήσεις ΕΕΕ	Μέλη ΕΕΕ
ΠΙΝ	204.532	3.059	5.360
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	101.600	1.242	1.846
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	41.180	832	1.658
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	38.926	715	1.357
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	22.826	270	499

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

Η μεγαλύτερη συγκέντρωση δικαιούχων εμφανίζεται στην Π.Ε. Κέρκυρας ενώ η μικρότερη σε αυτή της Λευκάδας, κατ' αναλογία με τον μόνιμο πληθυσμό τους. Συγκεκριμένα, το 40,6% των δικαιούχων διαμένουν στην ΠΕ Κέρκυρας, 27,2% στην ΠΕ Ζακύνθου, 23,4% στην ΠΕ Κεφαλληνίας-Ιθάκης και 8,8% στην ΠΕ Λευκάδας.

Πίνακας 9: Αριθμός αστέγων -δικαιούχων του ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021

	Αιτήσεις ΕΕΕ	Μέλη ΕΕΕ	Αιτήσεις Αστέγων	Μέλη αιτήσεων Αστέγων
ΠΙΝ	3.059	5.360	131	171
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1.242	1.846	35	35
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	832	1.658	64	98
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	715	1.357	19	22
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	270	499	13	16

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

Στην Περιφέρεια, το 2021, ο αριθμός των δικαιούχων του ΕΕΕ που ανήκουν στην κατηγορία των αστέγων ήταν 131 (Πίνακας 9). Η πλειοψηφία αυτών εντοπίζεται στην Π.Ε. Ζακύνθου και ακολουθούν η Π.Ε. Κέρκυρας, Κεφαλληνίας-Ιθάκης και Λευκάδας. Λαμβάνοντας υπόψη πως η πλειοψηφία εντοπίζεται στην Π.Ε. Ζακύνθου, προκαλεί εντύπωση η παρουσία και λειτουργία ημερήσιας δομής αστέγων στην Π.Ε. Κέρκυρας και η απουσία αντίστοιχης δομής στην Ζάκυνθο. Πιθανή ερμηνεία είναι πως οι δικαιούχοι δεν είναι άστεγοι του δρόμου, αλλά άτομα σε συνθήκες αστεγίας/επισφάλειας στέγης (διαμένοντες σε καταυλισμούς, πρόχειρα καταλύματα).

Οι αιτήσεις των ανέργων-δικαιούχων του ΕΕΕ αποτελούν εικόνα του αριθμού των ωφελούμενων, για τους οποίους η ενεργοποίηση και αξιοποίηση του 3^{ου} πυλώνα του ΕΕΕ έχει βαρύνουσα σημασία. Η προσέγγιση αυτών των ατόμων δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην παθητική διάσταση του προνοιακού κράτους, αλλά προσιδιάζει στο ενεργητικό μοντέλο της κοινωνικής ένταξης που σκοπό έχει την ένταξη/επανένταξη του ατόμου στην αγορά εργασίας.

Πίνακας 10: αριθμός των ανέργων-δικαιούχων του ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021

	Αιτήσεις ΕΕΕ	Μέλη ΕΕΕ	Αιτήσεις Ανέργων	Μέλη αιτήσεων Ανέργων
ΠΙΝ	3.059	5.360	2.237	2.566
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1.242	1.846	963	1.058
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	832	1.658	604	702
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	715	1.357	486	606
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	270	499	184	200

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

Πίνακας 11: Αιτήσεις και τους ωφελούμενους μονογονεϊκών νοικοκυριών, έτος αναφοράς 2021

	Αιτήσεις ΕΕΕ	Μέλη ΕΕΕ	Αιτήσεις Μονογονεϊκών Νοικοκυριών
ΠΙΝ	3.059	5.360	337
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1.242	1.846	114
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	832	1.658	127
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	715	1.357	80
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	270	499	16

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, το έτος 2021, 337 μονογονεΐς είναι ωφελούμενοι του ΕΕΕ. Η πλειοψηφία αυτών διαμένει στο νησί της Ζακύνθου. Η πρόσθετη υπηρεσία των σχολικών γευμάτων που ξεκίνησε στις Π.Ε. Ζακύνθου και Κεφαλληνίας – Ιθάκης, το ίδιο έτος, πλην της Π.Ε. Λευκάδας, όπως θα δούμε παρακάτω, αποτελεί σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, προβληματισμό προκαλεί η απουσία φορέων/ΝΠΙΔ που παρέχουν υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας στο Παιδί, στις Π.Ε. Ζακύνθου, Κεφαλληνίας-Ιθάκης και Λευκάδας, όπως επίσης αναφέρεται παρακάτω.

Ο στόχος για την ενεργοποίηση των υπηρεσιών με σκοπό να ενταχθούν ή να επανενταχθούν οι δικαιούχοι του ΕΕΕ στην αγορά εργασίας τέθηκε σε λειτουργία το 2021 με την εφαρμογή του **Ατομικού Σχεδίου Δράσης** στην πλατφόρμα του ΕΕΕ. Ο δικαιούχος του ΕΕΕ υποχρεούται να συμπληρώσει το ΑΣΔ στην διαδικτυακή πύλη του ΟΑΕΔ και στην συνέχεια οι υπηρεσίες του ΟΑΕΔ επιβεβαιώνουν την καταχώρηση στο σύστημα του ΕΕΕ. Με αυτό τον τρόπο συνδέονται οι δύο ηλεκτρονικές πλατφόρμες και αποδίδουν στοιχεία η μια στην άλλη. Σκοπός όλης αυτής της διαδικασίας είναι η προτεραιοποίηση στην ένταξη ή την επανένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων που κυρίως πλήττονται από συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο προϋπολογισμός της δράσης για το χρονικό διάστημα 2015-2020 υπολογίστηκε κατά ενδεικτική προσέγγιση στα 90.720.000€ από εθνικούς πόρους. Οι φορείς που υλοποιούν το πρόγραμμα του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος είναι η κεντρική κυβέρνηση και οι Δήμοι.

2.5 Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς Απόρους (ΤΕΒΑ) (Άξονας 1, 1.1)

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ), κατά την περίοδο 2014-2020, στήριξε δράσεις παροχής υλικής βοήθειας προς τους απόρους (διανομή τροφίμων, ρουχισμού και άλλων αναγκαίων ειδών ατομικής χρήσης), οι οποίες συνοδεύονται από μέτρα κοινωνικής ένταξης, όπως καθοδήγηση και στήριξη των ατόμων αυτών.

Πίνακας 12: Πλήθος των ωφελούμενων ΤΕΒΑ που είναι ταυτόχρονα δικαιούχοι του ΕΕΕ, σε επίπεδο Περιφέρειας και Περιφερειακής Ενότητας, έτος αναφοράς 2021

	Αιτήσεις ΕΕΕ	Μέλη ΕΕΕ	Αιτήσεις ΕΕΕ με ΤΕΒΑ	Μέλη αιτήσεων που λαμβάνουν ΤΕΒΑ
ΠΙΝ	3.059	5.360	2.125	4.002
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1.242	1.846	724	1.150
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	832	1.658	699	1.382
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	715	1.357	553	1.140
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	270	499	149	330

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ωφελούμενων ΤΕΒΑ/ΕΕΕ εμφανίζεται στην Π.Ε. Κέρκυρας, ενώ η μικρότερη σε αυτή της Λευκάδας. Σημαντικά μικρή διαφορά εντοπίζεται στους ωφελούμενους ΤΕΒΑ/ΕΕΕ των Π.Ε. Κέρκυρας και Ζακύνθου (μόλις 25 αιτήσεις), ενώ σε επίπεδο μελών νοικοκυριών, η Π.Ε. Ζακύνθου προηγείται των υπολοίπων, γεγονός που καταδεικνύει πως εκεί ο αριθμός των μονοπρόσωπων νοικοκυριών είναι μικρότερος.

Πίνακας 13: Πλήθος των νοικοκυριών που υποστηρίχθηκαν αποκλειστικά από το ΤΕΒΑ την περίοδο 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Κερκυραίων	1280	1323	1373	1460
Ζακύνθου	574	379	676	945
Κεφαλονιάς	676	618	575	595
Λευκάδας	319	278	226	238
Ιθάκης	113	106	91	98
Γενικό Άθροισμα ΠΙΝ	2954	2682	2929	3333

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

Εξετάζοντας τα δεδομένα των δύο παραπάνω πινάκων (Πίνακες 12, 13), διαπιστώνουμε πως και στις δύο περιπτώσεις, των ωφελούμενων ΤΕΒΑ/ΕΕΕ και των αποκλειστικά ωφελούμενων ΤΕΒΑ, η μεγαλύτερη συγκέντρωση εμφανίζεται στην Π.Ε. Κέρκυρας, ενώ η μικρότερη σε αυτή της Λευκάδας, κατά αναλογία με τον μόνιμο πληθυσμό τους. Διαπιστώνονται, επίσης, μικρές αυξομειώσεις μεταξύ των ετών, με ουσιώδη, ωστόσο, αύξηση μεταξύ των ετών 2018-2021, μόνο στις Π.Ε. Κέρκυρας και Ζακύνθου.

Πίνακας 14: Ωφελούμενοι-μέλη νοικοκυριών την περίοδο 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Κερκυραίων	2610	2480	2395	2534
Ζακύνθου	1265	811	1374	1862
Κεφαλονιάς	1665	1352	1147	1230
Λευκάδας	747	574	413	473
Ιθάκης	284	254	195	208
Γενικό Άθροισμα ΠΙΝ	6560	5437	5502	6302

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

Ως σημαντική επισήμανση κρίνεται η αναφορά στα μεγέθη των ετών 2019 και 2020. Με βάση τα παραπάνω δεδομένα αποδεικνύεται πως παρά το γεγονός πως κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, καθολικά στη χώρα εφαρμόστηκαν περιοριστικά μέτρα για την αποφυγή μετάδοσης του ιού COVID-19, η συνέχιση του προγράμματος, κατά τα έτη 2019 και 2020, υπήρξε αδιάλειπτη προς όφελος των κοινωνικά ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 14, η μεγαλύτερη συγκέντρωση εμφανίζεται, στην Π.Ε. Κέρκυρας, ενώ η μικρότερη σε αυτή της Λευκάδας.

Τα μονοπρόσωπα νοικοκυριά είναι η κατηγορία με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση δικαιούχων και τα μονογονεϊκά νοικοκυριά με την μικρότερη (Πίνακας 15). Σημαντική είναι η διαπίστωση πως, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021, όσο αυξάνεται το πλήθος των μελών του νοικοκυριού, τόσο μειώνεται ο αριθμός των δικαιούχων ΤΕΒΑ. Ωστόσο, η διαπίστωση αυτή δεν ίσχυε κατά το έτος 2018.

Πίνακας 15: Σύνοψη των νοικοκυριών/ωφελούμενων του ΤΕΒΑ (2018-2021)

	2018	2019	2020	2021
Μέλη Μονοπρόσωπων Νοικοκυριών που λαμβάνουν βοήθεια από το ΤΕΒΑ.	1304	1329	1562	1767
Μέλη νοικοκυριών αποτελούμενων από δύο ενήλικα μέλη (19 +) που λαμβάνουν βοήθεια από το ΤΕΒΑ.	1510	1326	1360	1526
Μέλη νοικοκυριών αποτελούμενων από δύο μέλη που λαμβάνουν βοήθεια από το ΤΕΒΑ.	1077	1025	1214	1337
Μέλη νοικοκυριών αποτελούμενων από τρία μέλη	1383	1110	1086	1287
Μέλη νοικοκυριών αποτελούμενων από τέσσερα μέλη	1628	1140	1036	1176
Μέλη νοικοκυριών αποτελούμενων από 5 μέλη και πάνω	1168	833	604	735
Μονογονεϊκά Νοικοκυριά (Ερώτημα: Πλήθος Νοικοκυριών με ένα μόνο Μέλος 18+ και υπόλοιπα μέλη 0-17 ετών)	91	178	167	167

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

Πίνακας 16: Πλήθος ωφελούμενων ΤΕΒΑ, άτομα με αναπηρία (2018-2021)

	2018	2019	2020	2021
Κερκυραίων	80	78	78	85
Ζακύνθου	45	34	59	77
Κεφαλλονιάς	37	53	50	54
Λευκάδας	27	24	22	27
Ιθάκης	1	1	2	5
Γενικό Άθροισμα ΠΙΝ	190	189	211	248

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

Πίνακας 17: Πλήθος ωφελούμενων ΤΕΒΑ, άτομα χαρακτηρισμένα ως «άστεγοι» (2018-2021)

	2018	2019	2020	2021
Κερκυραίων	77	98	82	99
Ζακύνθου	27	65	126	77
Κεφαλλονιάς	61	73	80	72
Λευκάδας	45	28	18	22
Ιθάκης	-	-	-	1
Γενικό Άθροισμα ΠΙΝ	210	263	305	271

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

3. Κοινωνικές Δομές & Φορείς της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με δράσεις Κοινωνικής Ένταξης

3.1 Κέντρα Κοινότητας (Άξονας 2, 2.1 Δράσεις ένταξης, κοινωνικής ενσωμάτωσης και βασικών κοινωνικών υπηρεσιών)

Τα Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ) θεσμοθετήθηκαν με τον ν. 4368 (ΦΕΚ 21 Α') και αποτελούν όργανα αυτοδιοικητικού επιπέδου (άρθρο 16 ν.4445/2016, ΦΕΚ 236 Α') του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής. Στην με α.π. 49744/16.05.2023 (ΦΕΚ 3322 Β') Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές λειτουργίας τους.

Τα Κέντρα Κοινότητας, μαζί με τα Παραρτήματα (Παραρτήματα Ρομά και ΚΕΜ) και τις Κινητές Μονάδες τους, αποτελούν τον βασικό «πυρήνα» διευρυμένων υπηρεσιών τύπου "One Stop Shop", με εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση, τα οποία, υποστηρίζοντας ή συνεργώντας με τη Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε ΟΤΑ, παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες ανταποκρίνονται και ενισχύουν τις εθνικές πολιτικές. Αποτελούν δομές συμπληρωματικές των κοινωνικών υπηρεσιών των αντίστοιχων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού και εποπτεύονται από αυτές.

Σκοπός της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού είναι η περαιτέρω υποστήριξη των Δήμων στην εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής προστασίας και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες προνοιακού χαρακτήρα, που υλοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, υποδέχονται, ενημερώνουν και υποστηρίζουν τους πολίτες στη διαδικασία υποβολής αιτήσεων τους για την λήψη παροχών σε χρήμα και είδος, ενώ συνεργάζονται με δομές και υπηρεσίες που λειτουργούν στα γεωγραφικά όρια του οικείου Δήμου τους, προκειμένου να παραπέμπουν σε αυτά τους ωφελούμενους.

Οι ωφελούμενοι των ΚΚ, κατά προτεραιότητα, είναι άτομα και οικογένειες που διαβιών σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και μεταξύ άλλων, παιδιά που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού.

Κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο και σύμφωνα με το άρθρο 101 του Ν. 5041/2023 «Φαρμακευτικοί Σύλλογοι-Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος-Ινστιτούτο Φαρμακευτικών Επιστημονικών Ερευνών και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 87 τ. Α'), τα Κέντρα Κοινότητας ως συγχρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) Πράξη της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 αποτελεί συνεχιζόμενη πράξη της Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, το 2021, λειτουργούσαν πέντε Κέντρα Κοινότητας, εκ των οποίων τα τρία με Παράρτημα Ρομά (Πίνακας 18).

Πίνακας 18: Αριθμός ΚΚ και ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και Κατά Περιφερειακή Ενότητα, έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός ΚΚ	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	5	6.488
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1 με Παράρτημα Ρομά	2.034
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1 με Παράρτημα Ρομά	1.925
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	2 (1 στο Αργοστόλι με Παράρτημα Ρομά και 1 στην Ιθάκη)	1.778 (1.588 στο Αργοστόλι και 190 στην Ιθάκη)
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	751

Πηγή: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Παρατηρητήριο Κ.Ε.

Το πλήθος των ωφελούμενων αντιστοιχεί στο 3,17% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού και Κατοικιών της ΕΛΣΤΑΤ (ημερομηνία δημοσίευσης: 17.03.2023). Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ωφελούμενων καταγράφεται στην Π.Ε. Κέρκυρας ενώ η μικρότερη σε αυτή της Λευκάδας (11,57%), κατ' αναλογία με τον μόνιμο πληθυσμό τους. Συγκεκριμένα, το 31,35% των ωφελούμενων διαμένουν στην ΠΕ Κέρκυρας, 29,67% στην ΠΕ Ζακύνθου, 27,4% στην ΠΕ Κεφαλληνίας-Ιθάκης και 11,57 % στην ΠΕ Λευκάδας (Πίνακας 19). Ο συνολικός αριθμός προσωπικού που απασχολείται στο ΚΚ της Π.Ε. Κέρκυρας είναι 8, στην Π.Ε. Λευκάδας 4, Κεφαλληνίας-Ιθάκης 7 και Ζακύνθου 7.

Πίνακας 19: Ποσοστό ωφελούμενων ΚΚ ως προς τον πληθυσμό και τον στην Περιφέρεια Ιονίων συνολικό αριθμό ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και κατά Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Μόνιμος πληθυσμός	Αριθμός ωφελούμενων ΚΚ	Ποσοστό ωφελούμενων ως προς τον πληθυσμό	Ποσοστό ωφελούμενων ως προς τον συνολικό αριθμό ωφελούμενων ΠΙΝ
ΠΙΝ	204.532	6.488	3,17%	100%
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	101.600	2.034	2%	31,35%
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	41.180	1.925	4,67%	29,67%
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	38.926	1.778	4,56%	27,40%
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	22.826	751	3,29%	11,57%

Πηγή: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Παρατηρητήριο Κ.Ε.

Συγκρίνοντας τα παραπάνω ποσοστά με τα αντίστοιχα ποσοστά των δικαιούχων του ΕΕΕ (το 40,6% των δικαιούχων ΕΕΕ διαμένουν στην Π.Ε. Κέρκυρας, 27,2% στην Π.Ε. Ζακύνθου, 23,4% στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης και 8,8% στην Π.Ε. Λευκάδας) διαπιστώνουμε πως στις τρεις Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, πλην της Κέρκυρας, τα ποσοστά των ωφελούμενων των ΚΚ είναι σαφώς μεγαλύτερα από αυτά των δικαιούχων του ΕΕΕ. Πρόκειται για μια λογική διαπίστωση, καθώς η πλειοψηφία των δικαιούχων του ΕΕΕ απευθύνεται στα ΚΚ για την υποβολή των αιτήσεών τους. Εκτός αυτών, όμως, τα ΚΚ εξυπηρετούν και καλύπτουν και άλλες κατηγορίες ωφελούμενων που επιθυμούν να λάβουν άλλης μορφής υπηρεσία (αίτηση για αναπηρικό επίδομα, επίδομα στέγασης, ψυχοκοινωνική στήριξη, παραπομπή σε Δ.ΥΠ.Α. κ.α.). Διαφοροποίηση στα ποσοστά εντοπίζεται μόνο στην περίπτωση της Π.Ε. Κέρκυρας, όπου το ποσοστό των δικαιούχων του ΕΕΕ είναι μεγαλύτερο του ποσοστού των ωφελούμενων του ΚΚ. Ερμηνείες μπορούν να δοθούν, με επικρατέστερες δύο. Είτε οι δικαιούχοι του ΕΕΕ καταφεύγουν σε τρίτους για την υποβολή της αίτησής τους (συγγενικά πρόσωπα, λογιστές), είτε η πανδημία του COVID-19 το 2021 αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα για την προσέλευση των αιτούντων στα ΚΚ. Σε κάθε περίπτωση συνέβαλαν και οι διαδοχικές παρατάσεις που δόθηκαν στην καταβολή του ΕΕΕ χωρίς την υποχρέωση υποβολής αίτησης.

3.2 Δομές Καταπολέμησης της Φτώχειας (Άξονας 1, 1.2 Δομές άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας)

Στις λειτουργούσες δομές καταπολέμησης της φτώχειας στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων περιλαμβάνονται τα κοινωνικά παντοπωλεία, με ή χωρίς την παροχή συσσιτίου και τα κοινωνικά φαρμακεία. Οι δομές αυτές απευθύνονται σε άτομα και

μέλη νοικοκυριών που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και βρίσκονται σε καθεστώς υλικής και κοινωνικής στέρξης. Ο δείκτης των βασικών υλικών στερήσεων αποτυπώνεται στην έλλειψη τεσσάρων τουλάχιστον βασικών αγαθών και υπηρεσιών από το σύνολο των εννέα¹⁰, δηλαδή να παρουσιάζουν:

1. Δυσκολίες ανταπόκρισης στην πληρωμή πάγιων λογαριασμών όπως ενοίκιο ή δόση δανείου, πάγιοι λογαριασμοί (ηλεκτρικού ρεύματος, νερού, αερίου κτλ.), δόσεις πιστωτικών καρτών ή δόσεις δανείου για οικοσκευή, διακοπές κ.α. ή αγορές με δόσεις κύριας κατοικίας
2. Οικονομική αδυναμία για πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών
3. Οικονομική αδυναμία για διατροφή που να περιλαμβάνει κάθε δεύτερη μέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας
4. Οικονομική αδυναμία για αντιμετώπιση έκτακτων, αλλά αναγκαίων δαπανών αξίας περίπου 600 ευρώ
5. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν τηλέφωνο (περιλαμβάνεται και το κινητό τηλέφωνο)
6. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν έγχρωμη τηλεόραση
7. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν πλυντήριο ρούχων
8. Οικονομική αδυναμία να διαθέτουν ΙΧ επιβατηγό αυτοκίνητο
9. Οικονομική αδυναμία για ικανοποιητική θέρμανση

Σκοπός τους είναι η παροχή βασικών ειδών διαβίωσης (γεύμα, τρόφιμα, ρούχα, φάρμακα κ.α.). Στον επόμενο Πίνακα (Πίνακας 20) αποτυπώνεται ο αριθμός, το είδος της δομής, καθώς και ο αριθμός των δικαιούχων σε επίπεδο Περιφέρειας και Π.Ε.

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία, το έτος 2021, στην Περιφέρεια λειτουργούσαν 9 συνολικά δομές και παρείχαν βασικά είδη διαβίωσης σε 2.095 δικαιούχους που αντιστοιχούν στο 1,02% του πληθυσμού της Περιφέρειας. Εξ αυτών, το 47% ήταν άνδρες και το 53% γυναίκες. Στην Π.Ε. Λευκάδας καταγράφεται ο μεγαλύτερος αριθμός δικαιούχων (824) που αντιστοιχεί στο 39,33% του συνόλου των δικαιούχων. Στην Π.Ε. Κέρκυρας το ποσοστό των δικαιούχων είναι 29,79 και το αντίστοιχο της Ζακύνθου είναι 30,88%. Ως σημαντική διαπίστωση καταγράφεται η απουσία δομών στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης. Ο συνολικός αριθμός προσωπικού που απασχολείται στις δομές αντιμετώπισης της φτώχειας της Π.Ε. Κέρκυρας είναι 10, στην Π.Ε. Λευκάδας 6 και Ζακύνθου 7.

Πίνακας 20: Αριθμός, είδος της δομής και αριθμός δικαιούχων σε επίπεδο Περιφέρειας και Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	ΠΙΝ	ΠΕ Κέρκυρας			ΠΕ Ζακύνθου			ΠΕ Κεφαλληνίας-Ιθάκης			ΠΕ Λευκάδας		
		Παντ/λεία και παροχή συσσιτίου	Φαρμα- κεία	Παντ/λεία	Φαρμακεία	Παροχή συσσιτίου	Παντ/λεία	Φαρμακεία	Παροχή συσσιτίου	Παντ/λεία	Φαρμακεία	Παροχή συσσιτίου	
Αρ. δομών	9	2	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	
Αριθμός δικαιούχων	2.095	477	147	247	240	160	0	0	0	589	126	109	
Σύνολο δικαιούχων	2.095	624		647			0			824			

Πηγή: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Παρατηρητήριο Κ.Ε.

3.3 Δομές Αστεγών (Άξονας 1, 1.2 Δομές άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας)

Σε έξι Περιφέρειες της χώρας (Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου, Θεσσαλίας και Κρήτης) λειτουργούν 20 δομές αστέγων (υπνωτήρια/ξενώνες). Ωστόσο, καμία δεν υφίσταται στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Η έλλειψη στεγαστικής δομής μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο στην περίπτωση απουσίας καταγεγραμμένων αστέγων του δρόμου.

Αντίθετα, σε σύνολο 10 ημερήσιων δομών, μία λειτουργεί στην Π.Ε. Κέρκυρας, με φορέα υλοποίησης την Equal Society. Πρόκειται για ανοικτή δομή και όχι κλειστή (Υπνωτήρια/ξενώνες που εκεί οι φιλοξενούμενοι διανυκτερεύουν) και οι ωφελούμενοι κατά το έτος αναφοράς ήταν 149 (Πίνακας 21). Ο συνολικός αριθμός προσωπικού που απασχολείται στην εν λόγω δομή είναι 11.

Πίνακας 21: Αριθμός δομών αστέγων και φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός φιλοξενούμενων
ΠΙΝ	1	149
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	149
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

3.4 Σχολικά Γεύματα (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

3.4.1 Σε επίπεδο Περιφέρειας

Το 2021, στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων οι εγγεγραμμένοι μαθητές στα 104 Δημοτικά Σχολεία ανέρχονταν σε 12.730 μαθητές¹¹. Την ίδια χρονιά, το Πρόγραμμα επεκτάθηκε στην Περιφέρεια, σε σημαντικό βαθμό, καλύπτοντας το 37% των εγγεγραμμένων μαθητών. Συγκεκριμένα, κατά το ίδιο έτος, διανέμονταν καθημερινά 3.385 σχολικά

¹¹ Σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου της ΕΛΣΤΑΤ «Έρευνες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγεία και Δημοτικά) Λήξης σχολικού έτους 2020/2021», με ημερομηνία δημοσίευσης 21.10.2022.

γεύματα σε 38 Δημοτικά Σχολεία, έναντι 1.713 σε 18, αντίστοιχα, το 2020 (Πίνακας 22).

Πίνακας 22: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (2019-2021)

	2019	2020	2021
Αριθμός Σχολικών Μονάδων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα	18	18	38
Αριθμός ημερήσιων σχολικών γευμάτων	1.713	1.713	3.385

Πηγή: ΟΠΕΚΑ, Διακηρύξεις με αριθμ. 4/2019/238/Ζ2/17.05.2019 και 6/2021/144/Ζ2/20.04.2021

Ακολουθούν οι Πίνακες με τους απόλυτους αριθμούς, τα γεύματα και οι σχολικές μονάδες ανά Π.Ε. Σημειώνεται πως η Π.Ε. Λευκάδας δεν συμμετέχει στο Πρόγραμμα.

3.4.2 Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας

3.4.2.1 Περιφερειακή Ενότητα Κέρκυρας

Πίνακας 23: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Κέρκυρας (2019-2021)

	2019	2020	2021
Αριθμός Σχολικών Μονάδων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα	0	0	9
Αριθμός ημερήσιων σχολικών γευμάτων	0	0	677

Πηγή: ΟΠΕΚΑ, Διακηρύξεις με αριθμ. 4/2019/238/Ζ2/17.05.2019 και 6/2021/144/Ζ2/20.04.2021

3.4.2.2 Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου

Πίνακας 24: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Ζακύνθου (2019-2021)

	2019	2020	2021
Αριθμός Σχολικών Μονάδων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα	0	0	10
Αριθμός ημερήσιων σχολικών γευμάτων	0	0	1.001

Πηγή: ΟΠΕΚΑ, Διακηρύξεις με αριθμ. 4/2019/238/Ζ2/17.05.2019 και 6/2021/144/Ζ2/20.04.2021

3.4.2.3 Περιφερειακή Ενότητα Κεφαλληνίας-Ιθάκης

Πίνακας 25: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης (2019-2021)

	2019	2020	2021
Αριθμός Σχολικών Μονάδων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα	19	19	19
Αριθμός ημερήσιων σχολικών γευμάτων	1.713	1.713	1.707

Πηγή: ΟΠΕΚΑ, Διακηρύξεις με αριθμ. 4/2019/238/Ζ2/17.05.2019 και 6/2021/144/Ζ2/20.04.2021

3.4.2.4 Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας

Πίνακας 26: Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στα σχολικά γεύματα και ημερήσιων γευμάτων στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης (2019-2021)

	2019	2020	2021
Αριθμός Σχολικών Μονάδων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα	0	0	0
Αριθμός ημερήσιων σχολικών γευμάτων	0	0	0

Πηγή: ΟΠΕΚΑ, Διακηρύξεις με αριθμ. 4/2019/238/Ζ2/17.05.2019 και 6/2021/144/Ζ2/20.04.2021

3.5 Ξενώνες Φιλοξενίας Δικτύου Δομών της Γ.Γ.Ι.Α.Δ. (Άξονας 3,3.2 Δράσεις προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας)

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 27, η δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης που αφορούν στη φιλοξενία γυναικών θυμάτων βίας και θυμάτων πολλαπλών διακρίσεων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων είναι μηδενική.

Πίνακας 27: Δομές φιλοξενίας της Γ.Γ.Ι.Α.Δ. και αριθμός φιλοξενουμένων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός φιλοξενούμενων γυναικών	Αριθμός φιλοξενούμενων παιδιών
ΠΙΝ	1 (ανεργή)	0	0
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1 (ανεργή)	0	0
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΙΘΑΚΗΣ	0	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

Αν και στη χώρα και δη στις υπόλοιπες δώδεκα Περιφέρειες λειτουργούν συνολικά 19 ξενώνες φιλοξενίας της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (17 λειτουργούν Δήμοι και 2 το ΕΚΚΑ), στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων δεν λειτουργεί αντίστοιχη δομή, στερώντας τη δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε εν δυνάμει γυναίκες θύματα έμφυλης/ενδοοικογενειακής βίας, πρόσφυγες, μετανάστριες, γυναίκες με αναπηρία, τοξικοεξαρτημένες, μακροχρόνια άνεργες, άστεγες, μονογονείς κ.α.

3.6 Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών (Άξονας 3,3.2 Δράσεις προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας)

Στην ΠΙΝ λειτουργούν 3 Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών. Το Συμβουλευτικό Κέντρο στην Κέρκυρα, λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΚΕΘΙ και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, ενώ τα άλλα δύο λειτουργούν υπό την εποπτεία των Δήμων Ζακύνθου και Κεφαλονιάς.

Η στήριξη αφορά στην παροχή υπηρεσιών νομικής φύσης, καθώς και σε ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους. Ο

συνολικός αριθμός επιστημονικού προσωπικού των κέντρων είναι στην Π.Ε. Κέρκυρας 4, στην Ζάκυνθο 4 και στην Κεφαλονιά 3. Από τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από τα Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών της ΠΙΝ, έχουμε **Ποσοτικά Στοιχεία Ωφελουμένων** για το Α' εξάμηνο του 2022, μέσα από τα οποία αναφέρονται παρακάτω οι γυναίκες που ανήκουν στις κατηγορίες με τα μεγαλύτερα ποσοστά.

ΔΗΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Αναφορικά με το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Ζακύνθου καταγράφηκε ότι το **Α' εξάμηνο του έτους 2022** επωφελήθηκαν συνολικά **23** Γυναίκες από τις υπηρεσίες του. Στα μεγαλύτερα ποσοστά αυτών βρίσκονται οι γυναίκες με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των **35-44 ετών**, με 43,5% ,σχεδόν το μισό ποσοστό του συνολικού
- Έχουν οικογένεια με **δύο παιδιά** στο ποσοστό των 34,8%
- Το 26,1% ανήκουν στη βαθμίδα **Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης**
- Το 43,5% είναι εργαζόμενες **Πλήρους απασχόλησης**
- Το 26,1% διαμένουν στην Δημοτική Ενότητα Ζακυνθίων

ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Στο Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Αργοστολίου καταγράφηκε ότι το **Α' εξάμηνο του έτους 2022** επωφελήθηκαν συνολικά **24** Γυναίκες από τις υπηρεσίες του. Στα μεγαλύτερα ποσοστά αυτών βρίσκονται οι γυναίκες με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των **25-34 & 55-66 ετών**, με 25% στη κάθε κατηγορία
- Έχουν οικογένεια με **δύο παιδιά** στο ποσοστό των 41,7%
- Το 29,2% ανήκουν στη βαθμίδα **Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης**
- Το 37,5% είναι εργαζόμενες **Πλήρους απασχόλησης**

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών **Δήμου Κέρκυρας** δεν συμπλήρωσε στοιχεία στο ερωτηματολόγιο.

Στο πλαίσιο της δράσης θα διεξαχθούν καμπάνιες ευαισθητοποίησης, που θα περιλαμβάνουν ενέργειες ενημέρωσης του κοινού ως προς

- το πρόβλημα της βίας κατά των γυναικών
- τις διαθέσιμες υπηρεσίες σε περιφερειακό επίπεδο
- την εν γένει προώθηση της ισότητας των φύλων.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ευαισθητοποίηση σε φαινόμενα πολλαπλού αποκλεισμού στην περίπτωση των μεταναστριών, γυναικών Ρομά κ.ο.κ. Ενδεικτικά, η δράση θα περιλαμβάνει προβολή κοινωνικών μηνυμάτων σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα και ηλεκτρονικές σελίδες, ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις.

3.7 Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) (Άξονας 3, 3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας)

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα δύνανται να ιδρύουν Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), προκειμένου να παρέχουν οργανωμένα όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες για την αξιοπρεπή διαβίωση των ατόμων με αναπηρία. Οι ΣΥΔ αποτελούν χώρους που διατίθενται για την μόνιμη διαβίωση, κατοικία των ατόμων με αναπηρία με οργανωμένη υποστήριξη από τον Φορέα, έτσι ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες κατάλληλες για ύπνο, σωματική υγιεινή, καθαριότητα και αξιοπρεπή καθημερινή διαβίωση.

Λαμβάνοντας υπόψη πως η υποστηριζόμενη διαβίωση ενισχύει το θεμελιώδες δικαίωμα για ανεξάρτητη διαβίωση κάθε ατόμου με αναπηρία, καθώς επίσης στοχεύει και συντελεί αποφασιστικά στην αποϊδρυματοποίηση του, δημιουργεί προβληματισμό η παντελής απουσία της εν λόγω δομής στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (Πίνακας 28). Λαμβάνοντας υπόψη δε το νησιωτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας, δημιουργείται διπλός προβληματισμός, καθώς σε κανένα νησί χωρικής αρμοδιότητας της δεν λειτουργεί ΣΥΔ.

Πίνακας 28: Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και αριθμός φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός φιλοξενούμενων
ΠΙΝ	0	0
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0	0
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

3.8 Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης (ΚΑΑ) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Τα ΚΑΑ προσφέρουν υπηρεσίες φυσικής αποκατάστασης και αποθεραπείας σε όσους χρήζουν νοσηλείας. Η εισαγωγή τους αποτελεί συνέχιση θεραπείας και γίνεται μόνο έπειτα από νοσηλεία σε δημόσιο νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική ή ιδιωτικό θεραπευτήριο, μετά την έξοδο από το νοσοκομείο ή την κλινική.

Όπως στην περίπτωση των ΣΥΔ, έτσι και στην περίπτωση των δημόσιων Κέντρων Αποκατάστασης και Αποθεραπείας (ΚΑΑ) η απουσία τους από την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων δημιουργεί προβληματισμό (Πίνακας 23). Ο προβληματισμός ενισχύεται, αν αναλογιστεί κανείς πως στην υπόλοιπη χώρα λειτουργούν συνολικά 54 ΚΑΑ και η απουσία των συγκεκριμένων δομών παρουσιάζεται σε δύο μόλις Περιφέρειες, των Ιονίων Νήσων και της Δυτικής Μακεδονίας.

Πίνακας 29: Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης και αριθμός περιθαλπόμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός περιθαλπόμενων
ΠΙΝ	0	0
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0	0
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

3.9 Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) (Άξονας 3, 3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας)

Ο ΕΟΠΥΥ, για την παροχή φροντίδας σε άτομα με αναπηρία, συμβάλλεται με Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ). Στις παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνονται η διημέρευση, όλο το πρόγραμμα πράξεων θεραπείας που έχουν ανάγκη οι ωφελούμενοί του (Άτομα με Αναπηρία), οι δράσεις κοινωνικοποίησης, οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες, η δημιουργική απασχόληση, η ψυχαγωγία, η ιατρική παρακολούθηση και η μεταφορά τους από το σπίτι στο Κέντρο και το αντίστροφο.

Πίνακας 30: Κέντρα Δημέρευσης και Ημερησίας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) και αριθμός περιθαλπόμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός περιθαλπόμενων
ΠΙΝ	2	40
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	24
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	1	16
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Παρατηρητήριο Κ.Ε.

Στην περίπτωση αυτού του είδους συγχρηματοδοτούμενης δομής, η κατάσταση διαφοροποιείται σε σχέση με την απουσία λειτουργίας ΣΥΔ και ΚΑΑ. Δύο (2) ΚΔΗΦ λειτουργούν στην Περιφέρεια, ένα στην Π.Ε. Κέρκυρας και ένα στην Π.Ε. Κεφαλληνίας – Ιθάκης. Αν λάβουμε υπόψη πως πανελλαδικά λειτουργούν 95 ΚΔΗΦ, φαίνεται πως ο αριθμός των ΚΔΗΦ της Περιφέρειας υπολείπεται σε σχέση με το μέσο όρο ανά Περιφέρεια. Ωστόσο, αν λάβουμε υπόψη το πληθυσμιακό κριτήριο και την αναλογία πληθυσμού/ΚΔΗΦ ανά Περιφέρεια, τότε δικαιολογείται εν μέρει ο μικρός αριθμός (Πίνακας 30).

3.10 Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων – Οικοτροφεία (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Σε επίπεδο Περιφέρειας λειτουργεί ένα Οικοτροφείο στην Π.Ε. Κέρκυρας. Το Οικοτροφείο, ως δημόσια δομή, αποτελεί μονάδα ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, στην οποία φιλοξενούνται για διαβίωση, υποστήριξη και θεραπεία άτομα με ψυχικές διαταραχές. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στους ωφελούμενους της δομής είναι στέγη, διατροφή, ιατροφαρμακευτική φροντίδα και θεραπευτικές και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις που σκοπό έχουν την κοινωνική τους ένταξη και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής τους.

Πίνακας 31: Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων – Οικοτροφεία και αριθμός φιλοξενούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Π.Ι.Ν	Π.Ε. Κέρκυρας	Π.Ε. Ζακύνθου	Π.Ε. Κεφαλληνίας- Ιθάκης	Π.Ε. Λευκάδας
Αριθμός δομών	1	1			

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, 2021-2027

3.11 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) είναι μικρές μονάδες ημερήσιας φιλοξενίας και απευθύνονται σε ηλικιωμένα άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, κλπ.), των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει εργάζεται ή τα άτομα που τα φροντίζουν αντιμετωπίζουν σοβαρά κοινωνικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και δεν μπορούν να ανταποκριθούν στη φροντίδα που έχουν αναλάβει.

Πίνακας 32: Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και αριθμός εξυπηρετούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός εξυπηρετούμενων
Π.Ι.Ν	3	51
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2	26
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	25

Πηγή: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Παρατηρητήριο Κ.Ε.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων το 2021, λειτουργούσαν τρεις ΚΗΦΗ παρέχοντας τις προβλεπόμενες υπηρεσίες σε ηλικιωμένα άτομα (Πίνακας 32). Ο αριθμός αυτός, αν εξεταστεί σε σχέση με το σύνολο των εν λειτουργία ΚΗΦΗ στη χώρα που είναι 78, εκτιμάται ως ικανοποιητικός δεδομένου του πληθυσμιακού κριτηρίου ανά Περιφέρεια. Περαιτέρω ανάλυση και εκτίμηση απαιτεί προγενέστερη καταγραφή των ηλικιωμένων ατόμων που χρήζουν των υπηρεσιών των ΚΗΦΗ.

3.12 Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Το πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" απευθύνεται σε άτομα της τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες και ειδικά προβλήματα, με προτεραιότητα αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Σκοπός του Προγράμματος είναι να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας καθώς και ατόμων με κινητικά ή άλλα ειδικά προβλήματα (Α.μ.Ε.Α.), να υποβοηθήσει την αυτόνομη και αξιοπρεπή διαβίωση, να υποστηρίξει το οικογενειακό περιβάλλον των επωφελούμενων και τέλος να προωθήσει την απασχόληση ικανού και εξειδικευμένου προσωπικού.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, το 2021, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» ήταν 2.356 άτομα, ηλικίας 65+. Η πλειοψηφία των υπηρεσιών παρέχεται στα όρια της Π.Ε. Κέρκυρας. (Πίνακας 33).

Πίνακας 33: Αριθμός εξυπηρετούμενων «Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι» στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός εξυπηρετούμενων
ΠΙΝ	21	2.591
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	12	691
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	6	1.208
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	8	36(αφορά τον Δήμο Ιθάκης όπου υπήρξε καταγραφή)
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	2	656

Πηγή: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Παρατηρητήριο Κ.Ε.

3.13 Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Πίνακας 34: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	4	201
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	60
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	2	90
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	51

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/ση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Γ.Π.Σ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος του Εθνικού Μηχανισμού, στο μητρώο φορέων ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας σε ηλικιωμένους, στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, το 2021, ήταν εγγεγραμμένοι τέσσερις φορείς και ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων τους ήταν 201 ηλικιωμένα άτομα. Εξ αυτών, ένας βρίσκεται στην Π.Ε. Κέρκυρας με 60 ωφελούμενους, δύο στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης με 90 ωφελούμενους και έναν στην Π.Ε. Λευκάδας με 51 ωφελούμενους. Απουσία ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας εντοπίζεται στην Π.Ε. Ζακύνθου (Πίνακας 34).

3.14 Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Πίνακας 35: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένους και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	5	Άνω των 81 / Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2	Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	2	40
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	41

Πηγές: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/ση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Γ.Π.Σ.) και Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Στις αντίστοιχες δομές ανοικτής φροντίδας, το 2021, λειτουργούσαν 5 φορές. Ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων τους δεν μπορεί να προσδιοριστεί, καθώς πρόκειται για ανοικτές δομές, με πλήθος ωφελούμενων που μεταβάλλεται. 2 εκ των φορέων εντοπίζονται στην Π.Ε. Κέρκυρας, 2 στην Κεφαλληνίας-Ιθάκης και 1 στην Π.Ε. Λευκάδας. Απουσία ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας καταγράφεται στην Π.Ε. Ζακύνθου (Πίνακας 35).

3.15 Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν φροντίδα σε άτομα με αναπηρία) (Άξονας 3, 3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας)

Δεδομένης της απουσίας ΣΥΔ, ΚΑΑ και ΘΧΠ στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, ο προβληματισμός για την έλλειψη δομών για τα άτομα με αναπηρία εντείνεται με την διαπίστωση της απουσίας ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας στα άτομα αυτά.

Πίνακας 36: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε άτομα με αναπηρία και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	0	0
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0	0
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/ση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Γ.Π.Σ.)

3.16 Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν φροντίδα σε άτομα με αναπηρία) (Άξονας 3, 3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας)

Πίνακας 37: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε άτομα με αναπηρία και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	10	Άνω των 1.461/Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3	38
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	4	Πλέον των 650
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	2	Πλέον των 473
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	300

Πηγές: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/ση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Γ.Π.Σ.) και Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Ενθαρρυντική εμφανίζεται η εικόνα για τα ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας στα Άτομα με Αναπηρία. Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, το 2021, παρείχαν υπηρεσίες 10 φορείς με το συνολικό αριθμό ωφελούμενων να μην μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια, καθώς πρόκειται για ανοικτές δομές, με πλήθος ωφελούμενων που μεταβάλλεται. Σε κάθε περίπτωση, οι ωφελούμενοι ξεπερνούν τους 1.461. Εξίσου ενθαρρυντική όμως είναι και η κατανομή των φορέων που εντοπίζονται και στις τέσσερις Π.Ε. (τρεις στην Π.Ε. Κέρκυρας, τέσσερις στην Π.Ε. Ζακύνθου, δύο στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης, έναν στην Π.Ε. Λευκάδας) (Πίνακας 37).

3.17 Λειτουργία Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Ιονίων Νήσων (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας & Άξονας 3, 3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας)

Στο σημείο αυτό, σημαντική κρίνεται η αναφορά στη λειτουργία του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Ιονίων Νήσων (Κ.Κ.Π.Π.Ι.Ν.). Το Κ.Κ.Π.Π.Ι.Ν. είναι Ν.Π.Δ.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Το Κ.Κ.Π.Π.Ι.Ν. περιθάλπει στο Τμήμα Χρονίως Πασχόντων ηλικιωμένα άτομα και χρόνια πάσχοντες σε 24ωρη βάση. Στα άτομα αυτά προσφέρεται πλήρης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ψυχολογική υποστήριξη από το νοσηλευτικό - ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό.

Στο Τμήμα Ατόμων με Αναπηρία προσφέρεται σίτιση, ψυχολογική υποστήριξη, εκπαίδευση, και εργοθεραπεία από εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς και μεταφορά από και προς το Κέντρο, με ιδία μέσα. Δεδομένης, όπως προαναφέρθηκε, της απουσίας ΣΥΔ, ΚΑΑ, ΘΧΠ και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας στα Άτομα με Αναπηρία, στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, η λειτουργία του Κέντρου, με τα Τμήματα αυτού στη Ζάκυνθο, λειτουργούν ως σημαντικό αντισταθμισμα. Τα Τμήματα του Κέντρου καλύπτουν σε ένα βαθμό την απουσία των παραπάνω δομών παρέχοντας στους ηλικιωμένους και τα Άτομα με Αναπηρία, τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας που χρειάζονται.

Ακριβής εκτίμηση του βαθμού κάλυψης των αναγκών απαιτεί προγενέστερη καταγραφή των ηλικιωμένων ατόμων και των Ατόμων με Αναπηρία που χρήζουν υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας.

3.18 Δομή κλειστής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε παιδιά) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Ο τομέας της παιδικής προστασίας κατά τα τελευταία έτη έχει τεθεί σε προτεραιότητα, σε εθνικό επίπεδο και σημαντικά βήματα έχουν γίνει για την προστασία των ανηλίκων, σε επίπεδο εθνικών μέτρων και πολιτικών, με κυρίαρχο την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το παιδί. Υπό αυτό το πρίσμα, διαπιστώνουμε πως στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων λειτουργούν δύο ΝΠΙΔ που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας (ένα στην Π.Ε. Κέρκυρας και ένα στην Π.Ε. Κεφαλληνίας – Ιθάκης) (Πίνακας 38). Το γεγονός αυτό μπορεί να αποδοθεί αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση απουσίας περιστατικών κακοποιημένων παιδιών, θυμάτων βίας και παιδιών σε κίνδυνο.

Πίνακας 38: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε παιδιά και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	2	44
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	26
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	1	18
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/ση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.ΓΠ.Σ.)

3.19 Δομή ανοιχτής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε παιδιά) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Αντίστοιχα, πέντε φορείς/ΝΠΙΔ που παρέχουν υπηρεσίες ανοιχτής φροντίδας δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και συγκεκριμένα τρεις στην Π.Ε. Κέρκυρας και δύο στις Λευκάδας (Πίνακας 39). Η παντελής έλλειψη στις υπόλοιπες Π.Ε., έστω και σε επίπεδο λειτουργίας συλλόγων, επιτείνει το διαπιστωθέν κοινωνικό έλλειμμα. Ο ακριβής αριθμός των ωφελούμενων παιδιών, δεδομένης της φύσης των παρεχόμενων υπηρεσιών και του χαρακτηριστικού της ανοιχτής δομής δεν μπορεί να προσδιοριστεί, καθώς και σε αυτήν την περίπτωση μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια του έτους.

Πίνακας 39: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα σε παιδιά και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	5	Άνω των 780/ Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	3	Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	2	Άνω των 780

Πηγές: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/νση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.ΓΠ.Σ.) και Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

3.20 Δομή κλειστής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας στην οικογένεια) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Παντελής είναι η απουσία λειτουργίας ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κλειστής κοινωνικής φροντίδας στην Οικογένεια στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων κατά το έτος 2021. Δεδομένων των κοινωνικών-οικονομικών συνθηκών της Περιφέρειας, εγείρεται έντονος προβληματισμός ως προς το κοινωνικό έλλειμμα που εντοπίζεται σε αυτή την κατηγορία προστασίας.

Πίνακας 40: Δομές κλειστής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα στην οικογένεια και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	0	0
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0	0
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	0	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0	0

Πηγή: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/νση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.ΓΠ.Σ.)

3.21 Δομή ανοικτής φροντίδας – ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας στην οικογένεια) (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Πίνακας 41: Δομές ανοικτής φροντίδας – ΝΔΙΠ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν φροντίδα στην οικογένεια και αριθμός ωφελούμενων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και στις Π.Ε., έτος αναφοράς 2021

	Αριθμός δομών	Αριθμός ωφελούμενων
ΠΙΝ	11	Άνω των 2.598/Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	4	Άνω των 600
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	2	Άνω των 67/Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ -ΙΘΑΚΗΣ	2	317
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	3	Άνω των 1.614/Δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια

Πηγές: ΥΚΟΙΣΟ, Δ/ση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ε.Γ.Π.Σ.) και Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Τέλος, η εικόνα που αφορά στη λειτουργία ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες ανοικτής κοινωνικής φροντίδας στην Οικογένεια, διαφοροποιείται αρκετά συγκριτικά με τα αντίστοιχα ΝΠΙΔ κλειστής φροντίδας. Στα όρια χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων λειτουργούν 11 φορείς, τέσσερις στην Π.Ε. Κέρκυρας, δύο στην Π.Ε. Ζακύνθου, δύο στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης και τρεις στην Π.Ε. Λευκάδας (Πίνακας 41).

Όπως και σε προηγούμενες περιπτώσεις ΝΠΙΔ ανοικτής φροντίδας, ο αριθμός των ωφελούμενων δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια, καθώς παραμένει ευμετάβλητος κατά τη διάρκεια του έτους και καθορίζεται από τις αναφερόμενες κάθε φορά ανάγκες που προκύπτουν από την πλευρά των ωφελούμενων. Ωστόσο, με ακρίβεια γνωρίζουμε πως ξεπερνά τα 2.598 άτομα.

3.22 Δομές Ψυχικής Υγείας Π.Ε. Ιονίων Νήσων (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Στη Π.Ε. Κέρκυρας λειτουργούν οι εξής πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας:

- **Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Κέρκυρας**
- **Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κέρκυρας – Λευκάδας**

Ως προς την κοινωνική ενσωμάτωση και την επαγγελματική απασχόληση των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας, συμβάλλοντας στην επανένταξη και στην οικονομική τους αυτοδυναμία:

- ΚοιΣΠΕ Κέρκυρας «Νέοι Ορίζοντες»

Στην Π.Ε. Λευκάδας λειτουργούν η εξής πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας:

- **Κέντρο Ημέρας Λευκάδας**
- **Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κέρκυρας – Λευκάδας**

Στη Π.Ε. Ζακύνθου λειτουργούν οι εξής πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας:

- **Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας (ΑμΚΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ)**
- **Ε.ΚΕ.Ψ.Υ.Ε Παράρτημα Ζακύνθου, Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής**
- **Κέντρο Ψυχικής Υγείας – Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο, Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής**

Στην ΠΕ Κεφαλληνίας και Ιθάκης λειτουργούν οι εξής πρωτοβάθμιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας:

- **Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας (ΑμΚΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ)**
- **Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Κεφαλληνίας**

Συμπληρωματικά ωστόσο υπάρχει η υποστήριξη και η συμβουλευτική προσέγγιση επαγγελματιών ψυχικής υγείας και στις υπόλοιπες κοινωνικές δομές των Περιφερειακών Ενοτήτων. Μερικές από αυτές, που σαν κυρίαρχο ρόλο δεν έχουν αποκλειστικά την ψυχική υγεία, αλλά διαθέτουν ψυχολόγο στην εσωτερική λειτουργία της υπηρεσίας τους, ενισχύουν και ολοκληρώνουν την ασπίδα πρόληψης και αντιμετώπισης των περισσότερων δυσλειτουργικών κοινωνικών φαινομένων. Καταγράφηκαν οι ακόλουθες:

- Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων με έμφαση στα τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας
- Κέντρα Κοινότητας
- Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών
- Κοινοφελείς Επιχειρήσεις των Δήμων
- Κέντρα Πρόληψης των εξαρτήσεων
- Σύλλογοι Γονέων ΑΜΕΑ
- Σωματεία Ατόμων με Αναπηρία

3.23 Βρεφονηπιακοί/βρεφικοί & παιδικοί σταθμοί (Άξονας 2, 2.2 Δράσεις φροντίδας)

Οι γεννήσεις στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων την τελευταία 5ετία διατηρήθηκαν σε μια σταθερή τάση με το 2022 να παρατηρείται μια μείωση, η οποία διακρίνεται κυρίως σε Κέρκυρα και Κεφαλονιά.

Πίνακας 42: Καταγραφή γεννήσεων τα τελευταία 5 έτη για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

	2018	2019	2020	2021	2022
ΠΕ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	852	835	779	839	741
ΠΕ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	454	412	443	463	407
ΠΕ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ & ΙΘΑΚΗΣ	318	279	296	290	263
ΠΕ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	194	190	203	218	206
ΣΥΝΟΛΟ	1818	1716	1721	1810	1617

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2024, Επεξεργασία: Ομάδα Παρατηρητηρίου

Οι Παιδικοί, Βρεφικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί αποτελούν κυρίως δομές αγωγής και διαπαιδαγώγησης για παιδιά προσχολικής ηλικίας με στόχο:

- Να παρέχουν προσχολική αγωγή και διαπαιδαγώγηση σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
- Να βοηθούν τα παιδιά να αναπτυχθούν σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.
- Να ευαισθητοποιούν τους γονείς πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας, προσφέροντάς τους πληροφόρηση και καθοδήγηση.
- Να βοηθούν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας στην ομαλή μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον, αλλά και στο ευρύτερο κοινωνικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο.
- Να παρέχουν ημερήσια διατροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενούν τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
- Να διευκολύνουν τους εργαζόμενους και τους άνεργους γονείς.

Πίνακας 43: Βρεφικοί, Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί στην Περιφέρεια Ιόνιων Νήσων, έτη αναφοράς 2021-2022

	Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	ΠΕ Κέρκυρας	ΠΕ Ζακύνθου	ΠΕ Κεφαλληνίας - Ιθάκης	ΠΕ Λευκάδας
Αριθμός δομών	64	37	10	11	8

Πηγή: χαρτογράφηση Παρατηρητηρίου

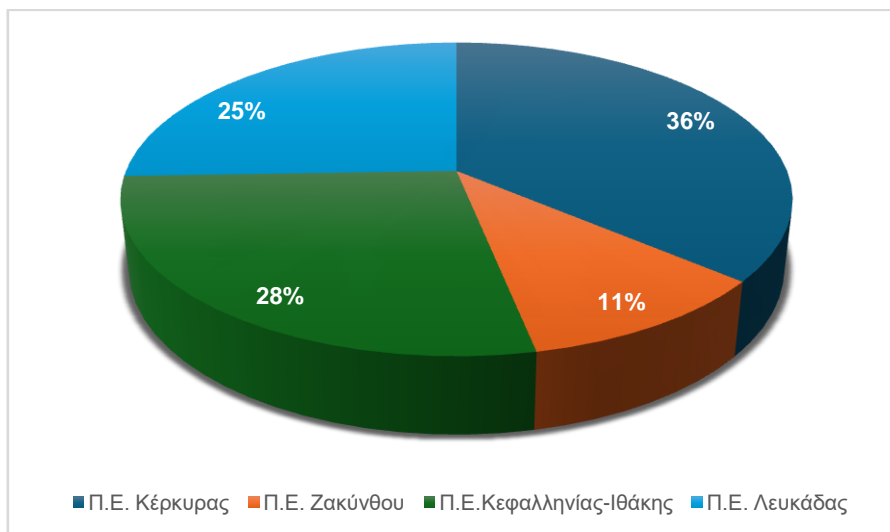
4. Έρευνας Πεδίου σε Φορείς Κοινωνικής Ένταξης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα στοιχεία από τη διενέργεια έρευνας πεδίου σε ΟΤΑ Α' βαθμού και ιδιωτικούς φορείς κοινωνικής φροντίδας και κοινωνικής ένταξης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων με σκοπό τη συλλογή δεδομένων και στοιχείων ως προς:

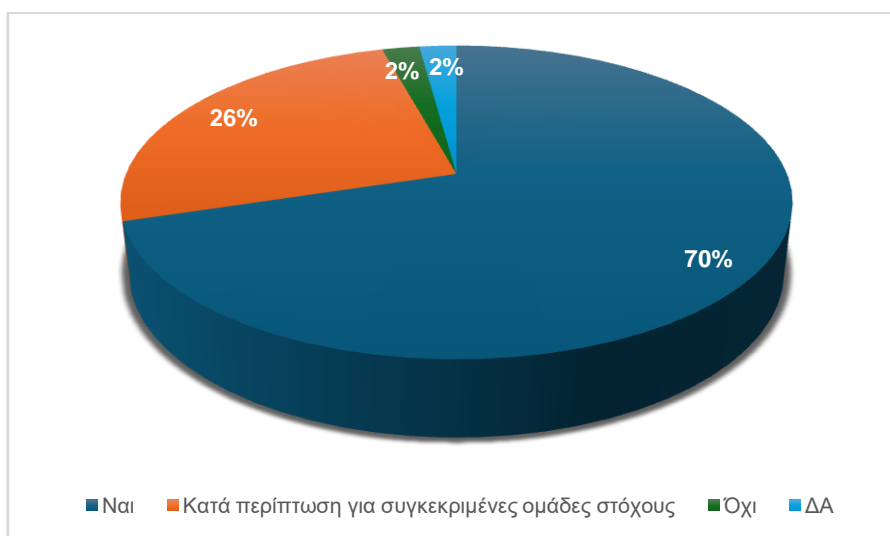
- Την ένταση των κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος στον οποίο εδρεύει ο εκάστοτε ερωτώμενος φορέας (φτώχεια πληθυσμού, παιδική φτώχεια, ανεργία πληθυσμού, ανεργία νέων, κοινωνική ενσωμάτωση μεταναστών, έλλειψη δομών παιδικής φροντίδας, έλλειψη δομών φροντίδας Α.μ.Ε.Α. και ατόμων 3ης ηλικίας, υποδομές για Ρομά, πρόσβαση πληθυσμού σε πρωτοβάθμια φροντίδα, προβλήματα ψυχικής υγείας).
- Τον ειδικότερο χωρικό εντοπισμό των εν λόγω κοινωνικών προβλημάτων.
- Την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων που υλοποιήθηκαν κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 για την αντιμετώπιση ή/και την άμβλυνση των παραπάνω κοινωνικών προβλημάτων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.
- Τις προτάσεις τους για τον σχεδιασμό και υλοποίηση νέων δράσεων στην νέα Προγραμματική Περίοδο 2021 -2027. καθώς και σε φορείς των ομάδων στόχου (σωματεία, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, φορείς Α.μ.Ε.Α., Ρομά, κλπ.), με στόχο την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, τον εντοπισμό των ευπαθών ομάδων, αλλά και των επιμέρους αναγκών τους, κατά τόπους φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας και τρόποι/δράσεις που μέχρι στιγμής αντιμετωπίζονται, αλλά και προτάσεις για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στην έρευνα συμμετείχαν 47 εκπρόσωποι φορέων/δομών κοινωνικής φροντίδας και κοινωνικής ένταξης. Από τις 47 δομές εκπρόσωποι των οποίων συμμετείχαν στην έρευνα, οι 17 (36%) δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Κέρκυρας, οι 13 (28%) στην Π.Ε. Κεφαλληνίας-Ιθάκης, οι 12 (25%) στην Π.Ε. Λευκάδας και οι 5 (11%) στην Π.Ε. Ζακύνθου (Διάγραμμα 3). Εξ αυτών, οι 33 (70%) υλοποιούν δράσεις για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ενώ οι 12 (26%) κατά περίπτωση, σε συγκεκριμένες ομάδες στόχου (Διάγραμμα 4).

Διάγραμμα 3: Γεωγραφική κατανομή των συμμετεχουσών δομών στην έρευνα στις Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

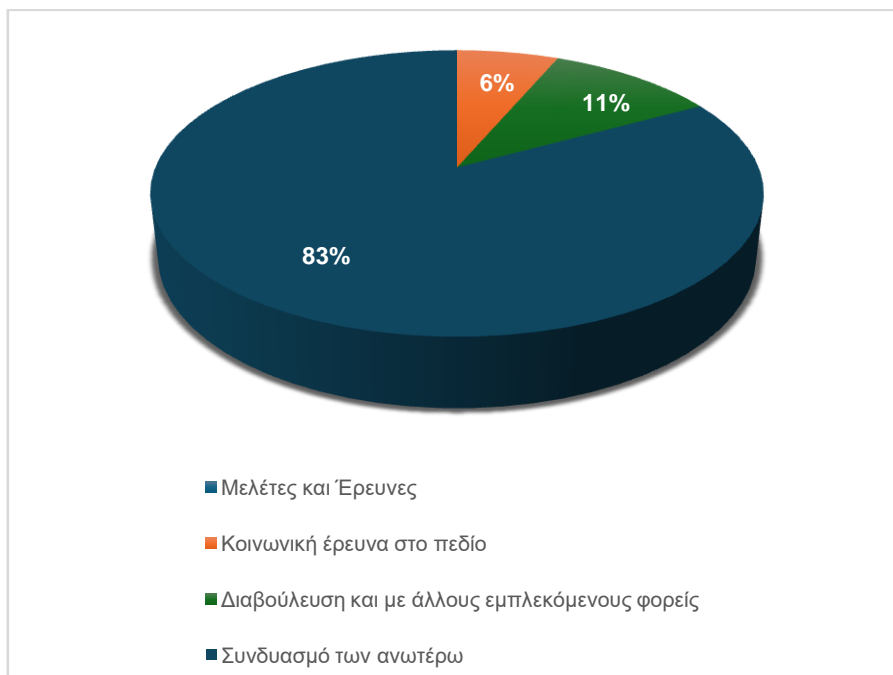

Διάγραμμα 4: Ποσοστό συμμετεχουσών δομών στην έρευνα που υλοποιούν δράσεις για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες

Ως προς τεχνικές τις οποίες εφαρμόζουν για τον εντοπισμό των κοινωνικών προβλημάτων αρμοδιότητάς τους, οι 5 (11%) απάντησαν τη διαβούλευση με άλλους αρμόδιους φορείς, οι 3 (6%) απάντησαν κοινωνική έρευνα στο πεδίο, ενώ οι 39 (83%) απάντησαν ότι εφαρμόζουν συνδυασμό μελετών και ερευνών, έρευνας στο πεδίο και διαβούλευσης με άλλους αρμόδιους φορείς (Διάγραμμα 5).

Διάγραμμα 5: Ποσοστό συμμετεχουσών δομών στην έρευνα ως προς τις εφαρμοζόμενες τεχνικές για τον εντοπισμό των κοινωνικών προβλημάτων αρμοδιότητάς τους

Ως προς τον βαθμό με τον οποίον οι εκπρόσωποι των δομών που συμμετείχαν στην έρευνα αξιολογούν την σημαντικότητα του φαινομένου της **φτώχειας του πληθυσμού** (0: καθόλου σημαντική – 10: πολύ σημαντική), το 61% την αξιολογεί από καθόλου σημαντική έως μετρίως σημαντική (0-5). Το 25% των συμμετεχόντων στην έρευνα χαρακτήρισε την ένταση της φτώχειας του πληθυσμού μέτρια μεν, αλλά προς σημαντική (6, 7) (Διάγραμμα 6). Μόνο 3 εκπρόσωποι χαρακτήρισαν τη φτώχεια του πληθυσμού αρκετά σημαντική (9), με τους δύο εξ αυτών να εκπροσωπούν δομή η οποία δραστηριοποιείται στην Π.Ε. Κεφαλληνίας.

Ελαφρώς καλύτερη φαίνεται να είναι η εικόνα ως προς την ένταση της **παιδικής φτώχειας**, σύμφωνα πάντα με τους εκπροσώπους των δομών που συμμετείχαν στην έρευνα, καθώς το 70% αυτών τη χαρακτηρίζει από καθόλου έως μετρίως σημαντική (0-5).

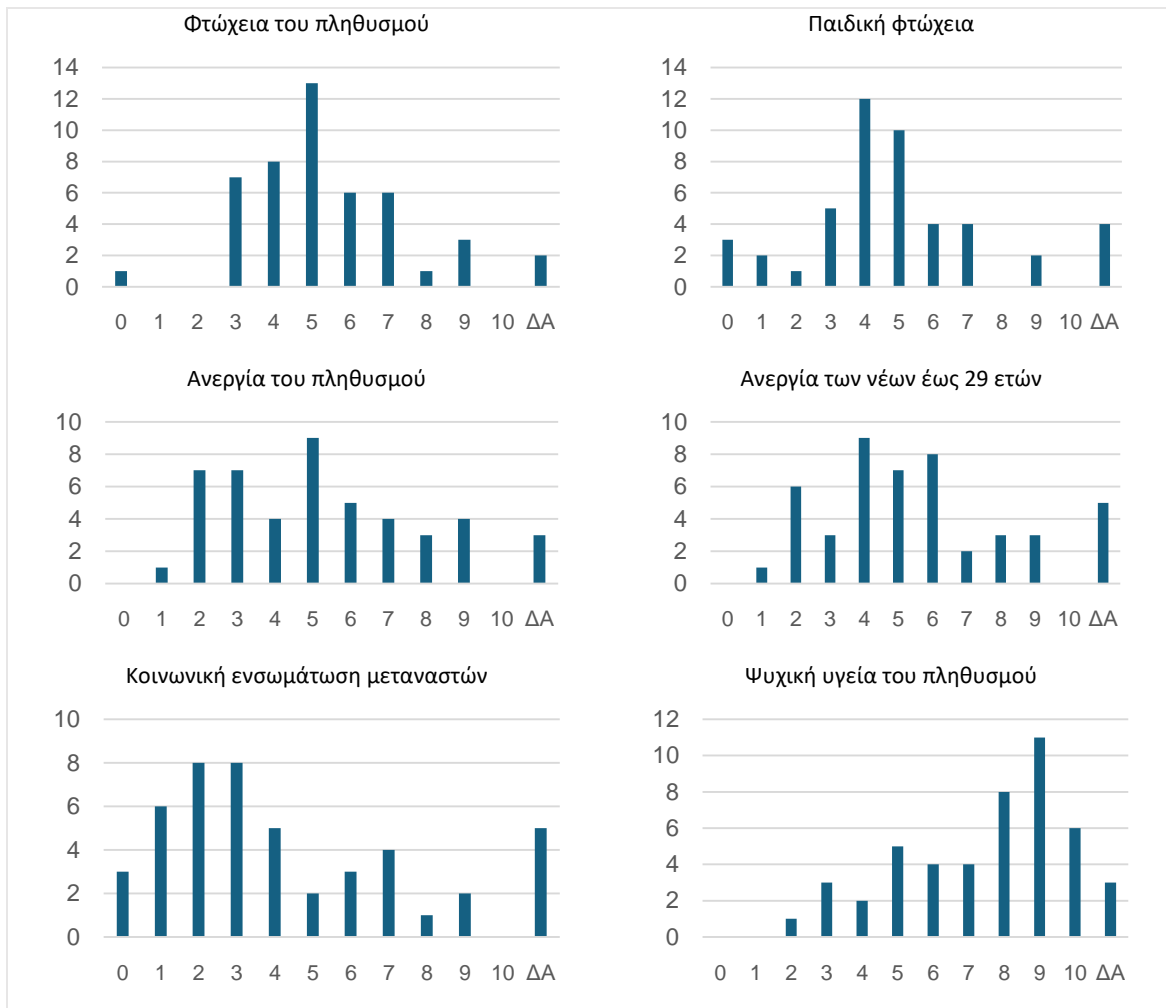
Όσον αφορά την **ανεργία του πληθυσμού**, όπως φαίνεται από το Διάγραμμα 6, το 70% των εκπροσώπων των δομών που συμμετείχαν στην έρευνα τη χαρακτηρίζει από καθόλου σημαντική έως μετρίως σημαντική (0-5) και μόλις το 30% από μέτρια έως πολύ σημαντική (6-10). Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι οι 6 από τους 7 εκπροσώπους οι οποίοι χαρακτήρισαν ως αρκετά σημαντικό το πρόβλημα της ανεργίας του πληθυσμού (8 και 9) εκπροσωπούν δομές οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Κεφαλληνίας, παρέχοντας έτσι μια επιπλέον πληροφορία για τη γεωγραφική διάσταση της ανεργίας του πληθυσμού.

Ομοίως, το 55% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι το πρόβλημα της **ανεργίας των νέων, έως 29 ετών**, είναι από καθόλου σημαντικό έως μέτρια σημαντικό (0-5), στους Δήμους στους οποίους δραστηριοποιούνται οι φορείς τους οποίους εκπροσωπούν. Ξανά, οι 3 στους 6 συμμετέχοντες οι οποίοι θεωρούν ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα ανεργίας των νέων, έως 29 ετών (8 και 9), εκπροσωπεί κάποιον φορέα/δομή που δραστηριοποιείται στην Π.Ε. Κεφαλληνίας και ένας στην Π.Ε. Λευκάδας).

Εξάλλου, σχεδόν το 70% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι δεν υπάρχει σημαντικό πρόβλημα ως προς την **κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών** στους Δήμους που δραστηριοποιούνται οι δομές που εκπροσωπούν (0-5). Αντιθέτως, μόνο τρεις συμμετέχοντες αξιολογούν ως σημαντικό το πρόβλημα της κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών (8 και 9), με τους δύο εξ αυτών να εκπροσωπούν δομές που δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Κεφαλληνίας.

Αντιθέτως, το 80% των συμμετεχόντων στην έρευνα διαπιστώνει σημαντικό πρόβλημα αναφορικά με την **ψυχική υγεία του πληθυσμού** (6-10), με τους βαθμούς 9, 8 και 10 να είναι οι επικρατέστερες τιμές στις απαντήσεις των συμμετεχόντων (11, 8 και 6 συμμετέχοντες αντίστοιχα). Μάλιστα, το συγκεκριμένο πρόβλημα εντοπίζεται, ανεξαιρέτως, από εκπροσώπους δομών που δραστηριοποιούνται σε όλες τις Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Διάγραμμα 6: Σημαντικότητα των κοινωνικών προβλημάτων (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή)

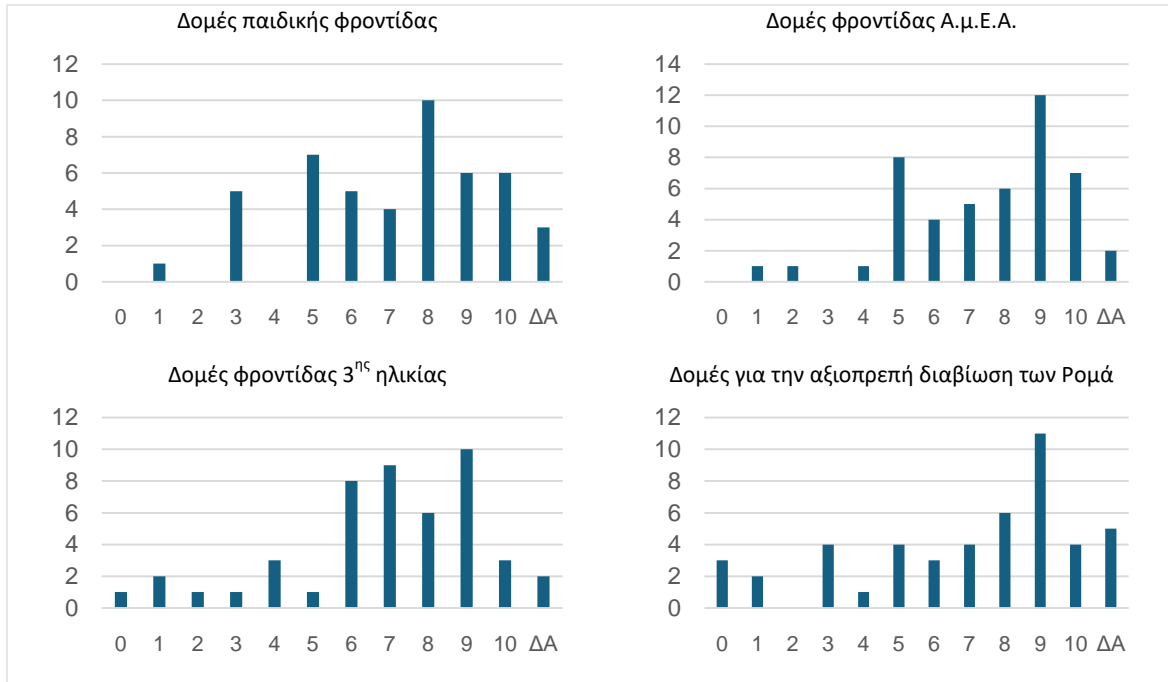

Στη συνέχεια της έρευνας διερευνάται η έλλειψη δομών φροντίδας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και συγκεκριμένα παιδιών, Α.μ.Ε.Α., ηλικιωμένων και Ρομά, αλλά και την πρόσβαση του πληθυσμού σε δομές/κέντρα πρωτοβάθμιας φροντίδας (Διαγράμματα 7 και 8). Ξεκινώντας από τις **δομές παιδικής φροντίδας**, το 80% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι η έλλειψή τους συνιστά σημαντικό πρόβλημα στους Δήμους στους οποίους δραστηριοποιούνται οι δομές που εκπροσωπούν (6-10). Ως προς τη χωρική διάσταση του προβλήματος αυτού, δεν εντοπίζεται κάποια Π.Ε. στην οποία η έλλειψη δομών παιδικής φροντίδας να είναι λιγότερο έντονη από τις υπόλοιπες. Αντιθέτως, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες στην έρευνα, η έλλειψη είναι ενιαία σε όλες τις Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

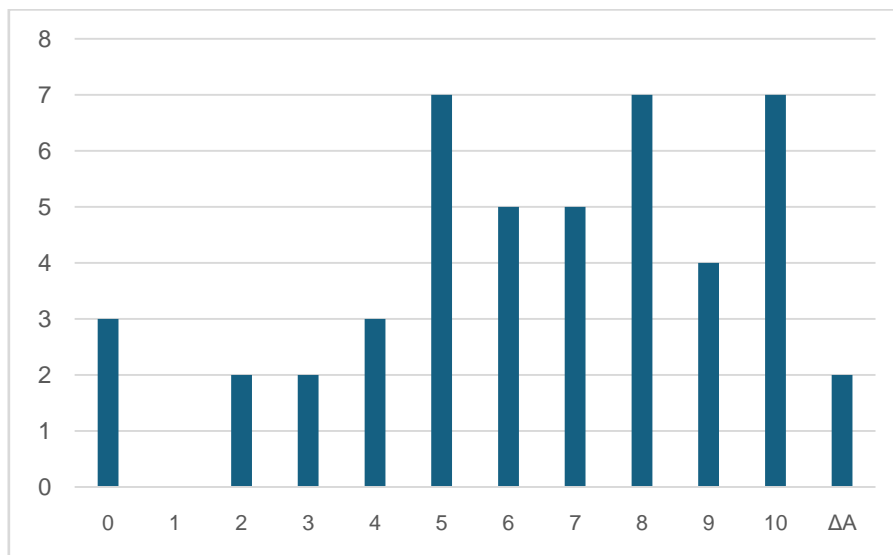
Ομοίως, σημαντική θεωρείται και η **έλλειψη δομών φροντίδας Α.μ.Ε.Α.** Συγκεκριμένα, σχεδόν το 90% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί την έλλειψη δομών φροντίδας Α.μ.Ε.Α. από μετρίως σημαντική έως πολύ σημαντική (6-10). Επιπλέον, περίπου το 80% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι υπάρχει από μέτρια έως σημαντική έλλειψη **δομών φροντίδας ατόμων 3^{ης} ηλικίας**, ενώ το 60% θεωρεί σημαντική την έλλειψη **υποδομών για την αξιοπρεπή διαβίωση των Ρομά.**

Εξάλλου, περίπου στο 75% των απαντήσεων των συμμετεχόντων στην έρευνα, η σημαντικότητα του προβλήματος της δυσκολίας **πρόσβασης του πληθυσμού σε πρωτοβάθμια φροντίδα** κυμαίνεται από μετρίως σημαντική έως πολύ σημαντική (Διάγραμμα 8).

Διάγραμμα 7: Έλλειψη δομών φροντίδας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή)

Διάγραμμα 8: Σημαντικότητα του προβλήματος της δυσχέρειας πρόσβασης του πληθυσμού σε πρωτοβάθμια φροντίδα (0: χαμηλή σημαντικότητα – 10: πολύ υψηλή σημαντικότητα)

Όσον αφορά τον ειδικότερο χωρικό εντοπισμό των ανωτέρω προβλημάτων, η πλειονότητα των συμμετεχόντων (53%) δήλωσε ότι τα προβλήματα αυτά αφορούν ενιαία και με την ίδια ένταση στο σύνολο της Π.Ε. στην οποία δραστηριοποιείται η δομή την οποία εκπροσωπεί, εξαιτίας της σχετικά περιορισμένης έκτασης και των κοντινών αποστάσεων των νησιών της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Στη συνέχεια, διερευνώνται οι ειδικότερες ομάδες του πληθυσμού που χρήζουν ιδιαίτερης υποστήριξης, μέσω σχετικών δράσεων, και τον βαθμό στον οποίον οι δράσεις αυτές θεωρούνται αναγκαίες (Διάγραμμα 9). Ξεκινώντας με τους **ανέργους**, δεν είναι σαφές από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα η αναγκαιότητα εφαρμογής δράσεων, καθώς το 47% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι δεν συντρέχει υψηλή αναγκαιότητα δράσεων υποστήριξης για τη συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού (0-5), ενώ το 53% των συμμετεχόντων δηλώνει ότι η αναγκαιότητα δράσεων είναι από μετρίως υψηλή έως υψηλή (6-10), με το 7 να είναι η επικρατέστερη τιμή.

Αντιθέτως, για την πλειονότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα, η αναγκαιότητα δράσεων υποστήριξης των **ηλικιωμένων** είναι αρκετά σημαντική (83%), όπως επίσης και των **Α.μ.Ε.Α.** (90%). Μάλιστα, όσον αφορά τα Α.μ.Ε.Α., οι επικρατέστερες τιμές στις απαντήσεις των συμμετεχόντων είναι οι 9 και 10, δηλώνοντας τη μεγάλη αναγκαιότητα για τη συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού.

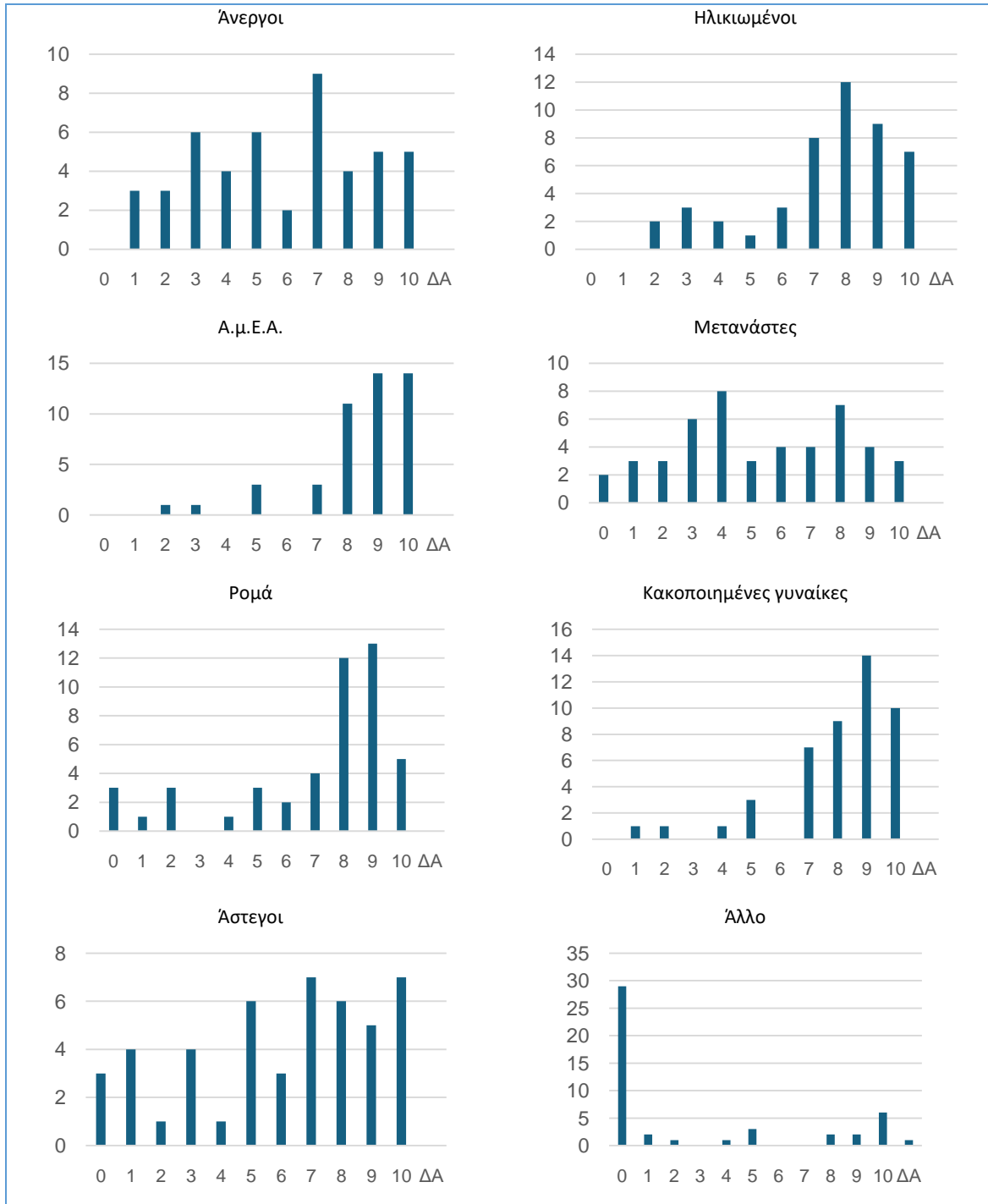
Όσον αφορά τους **μετανάστες**, οι αποκρίσεις των συμμετεχόντων διαφέρουν αρκετά μεταξύ τους ως προς την αναγκαιότητα δράσεων υποστήριξής τους. Αυτό φαίνεται και από τις επικρατούσες τιμές στις απαντήσεις των συμμετεχόντων (4, 8, 3, κατά φθίνοντα αριθμό αποκρίσεων), οι οποίες είτε δηλώνουν χαμηλή, είτε υψηλή αναγκαιότητα. Επιπλέον, δεν διαπιστώνεται κάποια συστηματική γεωγραφική διαφοροποίηση μεταξύ των διαφορετικών απαντήσεων, ώστε να μπορούμε με ασφάλεια να τις αποδώσουμε στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις επιμέρους ανάγκες των διαφόρων Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Περισσότερο ξεκάθαρα είναι τα ευρήματα όσον αφορά την αναγκαιότητα υποστήριξης των **Ρομά** και των **κακοποιημένων γυναικών**, καθώς και στις δύο περιπτώσεις προκύπτει η ανάγκη υποστήριξής τους μέσω της υιοθέτησης και εφαρμογής συγκεκριμένων δράσεων. Στην περίπτωση των Ρομά, περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες στην έρευνα (53%) κρίνει τη συγκεκριμένη αναγκαιότητα αρκετά υψηλή (με τις επικρατούσες τιμές μεταξύ των αποκρίσεων των συμμετεχόντων να είναι οι τιμές 9 και 8. Ομοίως, στην περίπτωση των κακοποιημένων γυναικών, άνω του 70% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι αρκετά έως πολύ υψηλή την ανάγκη υποστήριξής τους μέσω σχετικών δράσεων.

Σε ό,τι αφορά τους **αστέγους**, ομοίως με την περίπτωση των μεταναστών, οι αποκρίσεις των συμμετεχόντων διαφέρουν αρκετά μεταξύ τους ως προς την

αναγκαιότητα δράσεων υποστήριξής τους. Εν προκειμένω, οι 6 από τους 7 συμμετέχοντες που δήλωσαν ότι η ανάγκη υποστήριξης των αστέγων είναι πολύ υψηλή, εκπροσωπούν δομές που δραστηριοποιούνται στην Π.Ε. Κέρκυρας, δηλώνοντας εμμέσως την ένταση του φαινομένου στην εν λόγω Π.Ε.

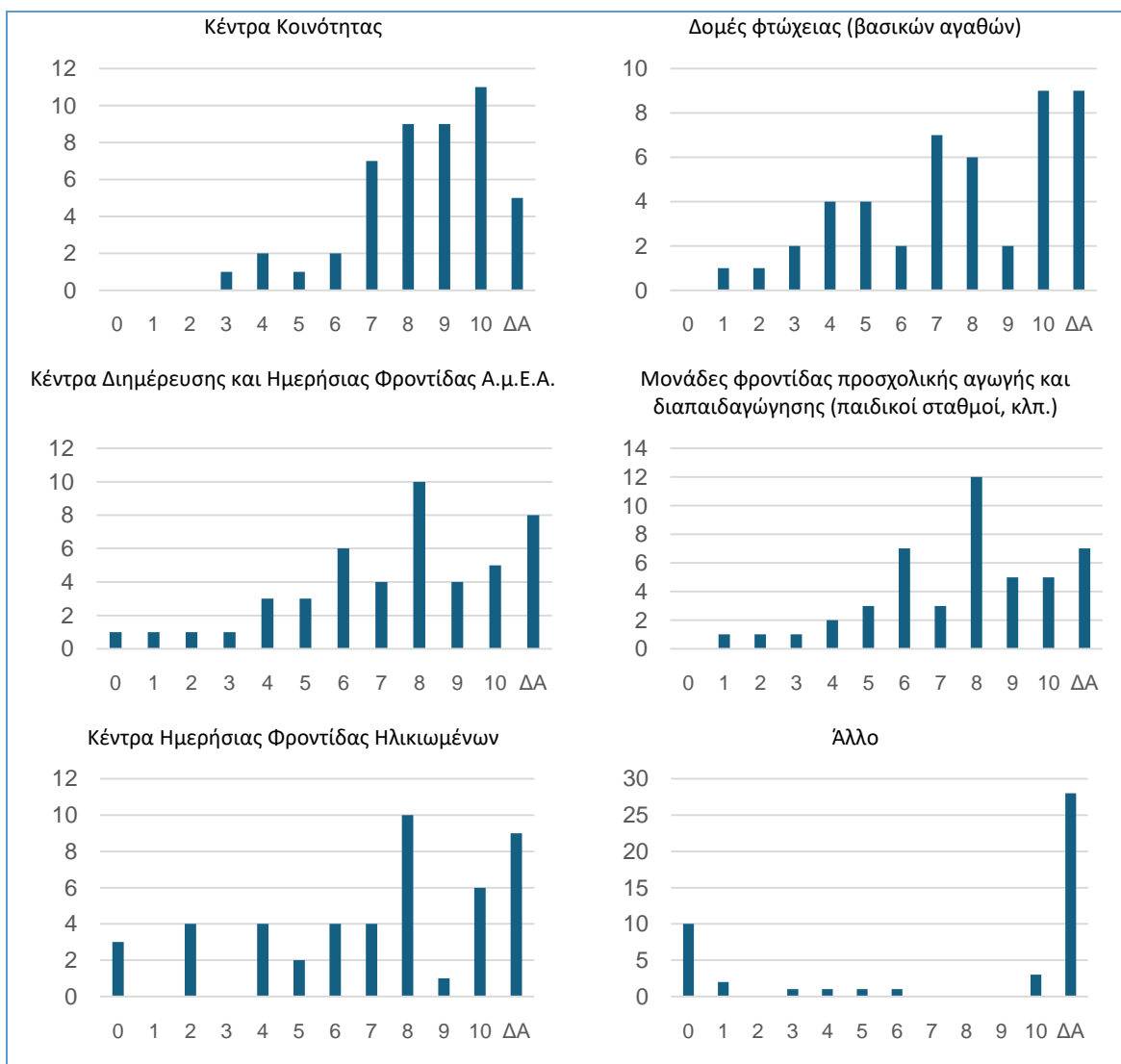
Διάγραμμα 9: Αναγκαιότητα εφαρμογής δράσεων υποστήριξης ευπαθών κοινωνικά ομάδων (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή)

Τέλος, σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, δεν υπάρχει σημαντική ανάγκη υλοποίησης δράσεων για την υποστήριξη κάποιας άλλης ευπαθούς ομάδας του πληθυσμού, εκτός από αυτές των τοξικοεξαρτημένων ατόμων, των ψυχικά νοσούντων, είτε ατόμων με αναπτυξιακές διαταραχές.

Εξάλλου, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα δράσεων/παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν κατά την Π.Π. 2014-2020 στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 10, καταγράφεται μια γενικότερη θετική άποψη από τους συμμετέχοντες στην έρευνα ως προς αυτήν.

Διάγραμμα 10: Αποτελεσματικότητα δράσεων/παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν κατά την Π.Π. 2014-2020 στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (0: χαμηλή – 10: πολύ υψηλή)

Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά τα **Κέντρα Κοινότητας**, σχεδόν το 80% των συμμετεχόντων αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους από αρκετά έως πολύ υψηλή. Ομοίως, το 51% των συμμετεχόντων αξιολογεί ως υψηλή έως πολύ υψηλή

την αποτελεσματικότητα των **δομών φτώχειας** (διανομής βασικών αγαθών) που λειτούργησαν κατά την Π.Π 2014-2020 στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

Περισσότερο μετριασμένη, χωρίς ωστόσο να είναι αρνητική, είναι η άποψη των συμμετεχόντων στην έρευνα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των **Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας Α.μ.Ε.Α.**, καθώς και των **Μονάδων φροντίδας προσχολικής αγωγής και διαπαιδαγώγησης** (παιδικοί σταθμοί, κλπ.), αφού στις περιπτώσεις αυτές, η επικρατέστερη τιμή βάσει της οποίας αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των εν λόγω παρεμβάσεων είναι η τιμή 8 (10), με τη δεύτερη ωστόσο επικρατέστερη τιμή να είναι η τιμή 6, η οποία εκφράζει μια μάλλον συγκρατημένα θετική γνώμη για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους.

Όσον αφορά τα **Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων** (Κ.Η.Φ.Η.), ξανά η επικρατέστερη τιμή βάσει της οποίας αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της εν λόγω παρέμβασης είναι η τιμή 8, ωστόσο, 6 από τους εκπροσώπους δομών που συμμετείχαν στην έρευνα αξιολόγησαν την αποτελεσματικότητα της εν λόγω παρέμβασης ως πολύ υψηλή.

Στο τελευταίο μέρος της έρευνας ζητείται από τους συμμετέχοντες να προτείνουν δράσεις, η εφαρμογή των οποίων θεωρούν ότι θα συμβάλλει στην υποστήριξη των ευπαθών κοινωνικά ομάδων. Ξεκινώντας από τους **ανέργους**, οι επικρατέστερες δράσεις η οποίες προτείνονται αφορούν σε προγράμματα **κατάρτισης/επιμόρφωσης, συμβουλευτικής και επιδοτούμενης απασχόλησης των ανέργων**. Κάποιοι από τους συμμετέχοντες στην έρευνα πρότειναν επίσης, ως μέτρο ανακούφισης των ανέργων, επιδόματα στήριξής τους.

Όσον αφορά τους **ηλικιωμένους**, δεν προτείνεται κάποια δράση πέρα από τη λειτουργία των ήδη υπάρχουσών δομών υποστήριξης και φροντίδας (**Κ.Η.Φ.Η., Κ.Α.Π.Η., Γηροκομεία**, κτλ.). Εντούτοις, σχεδόν το σύνολο των εκπροσώπων δομών που συμμετείχαν στην έρευνα προτάσσει την ανάγκη ενίσχυσης των δομών αυτών, στο σύνολο της επικράτειας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Για την υποστήριξη των Α.μ.Ε.Α., η λειτουργία **Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης** (Σ.Υ.Δ.) και **Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης** (Κ.Δ.ΑΠ.) Α.μ.Ε.Α. θεωρείται μείζονος σημασίας, ενώ προτείνονται επιπλέον δράσεις **κατάρτισης και επιμόρφωσης των φροντιστών τους**, δράσεις **ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης** των πολιτών σχετικά με τα προβλήματα και τις δυσκολίες των Α.μ.Ε.Α., **δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης, προγράμματα απασχόλησης και κατάρτισης, δράσεις κοινωνικής ένταξης**, κτλ.

Όσον αφορά τους **μετανάστες**, αν και η κοινωνική τους ένταξη και η ενσωμάτωσή τους στις τοπικές κοινωνίες των νησιών του Ιονίου θεωρείται ομαλή και σε ώριμο στάδιο, εντούτοις, κάποιοι από τους συμμετέχοντες στην έρευνα πρότειναν

προγράμματα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του ντόπιου πληθυσμού σχετικά με τα ζητήματα μετανάστευσης, αλλά και **ειδικά προγράμματα επαγγελματικής συμβουλευτικής ή/και κατάρτισης**, ειδικά προσαρμοσμένα ώστε να ανταποκρίνονται στις γλωσσικές δυσκολίες που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν κάποιοι εξ αυτών.

Για τους **Ρομά**, προτείνονται δράσεις **εκπαιδευτικής υποστήριξης και σχολικής ενσωμάτωσής** των παιδιών Ρομά, **δράσεις κοινωνικής τους ένταξης**, καθώς και **προγράμματα απασχόλησης**.

Όσον αφορά τις **κακοποιημένες γυναίκες-θύματα ενδοοικογενειακής βίας**, οι κύριες δράσεις που προτείνονται είναι η **δημιουργία δομών/κέντρων για την παροχή νομικής βοήθειας, την φιλοξενία και την ψυχική υποστήριξη** των γυναικών αυτών.

Σε ό,τι αφορά προτεινόμενες δράσεις οι οποίες θα μπορούσαν να διασφαλίσουν την αξιοπρεπή διαβίωση των **αστέγων**, αυτές είναι η ενίσχυση των **Ανοιχτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων/υπνωτηρίων**, αλλά και η επιδότηση ενοικίου.

Τέλος, όσον αφορά λοιπές δράσεις που απευθύνονται σε άλλες πλην των προαναφερόμενων ευάλωτων/ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, προτείνεται η ενίσχυση ή η δημιουργία **κέντρων υποστήριξης εξαρτημένων ατόμων, οικοτροφείων**, αλλά και **δομών υποστήριξης ψυχικά νοσούντων ατόμων, ατόμων με νοητική υστέρηση** είτε με **αναπτυξιακή διαταραχή/στο φάσμα του αυτισμού**.

Ως Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης πρέπει εδώ να σχολιάσουμε με αφορμή τα ανωτέρω, ότι τα αποτελέσματα της σημαντικότητας των κοινωνικών προβλημάτων και φαινομένων, της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των δράσεων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, καθώς και των προτάσεων για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, είναι δεδομένα τα οποία έχουν προέλθει από την κρίση του προσωπικού των ερωτηθέντων κοινωνικών δομών. Δεν είναι εξακριβωμένα από τις μεθόδους έρευνας και αξιολόγησης του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης Ιονίων Νήσων.

5. Διαγνωστική Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής

Για την κατανόηση της υφιστάμενης κατάστασης, τη διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης και ει δυνατόν αντικειμενικής εικόνας για τις συνθήκες διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού, τη σημαντικότητα των κοινωνικών προβλημάτων που πλήττουν τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων κοινωνικών πολιτικών, πραγματοποιείται η SWOT ανάλυση, ώστε να γίνει μια συνθετική/συμπερασματική καταγραφή των πορισμάτων στο πεδίο της κοινωνικής συνοχής στη Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, τα οποία συστηματοποιούνται σε Δυνατά σημεία, Αδυναμίες, Ευκαιρίες και Απειλές (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) του τομέα Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, αντίστοιχα.

Για την πραγματοποίηση της SWOT ανάλυσης (Πίνακας 42), αξιοποιούνται τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για τη σύνταξη της 1^η Περιφερειακής Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (για το έτος 2021), καθώς και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα πεδίου σε φορείς κοινωνικής φροντίδας και κοινωνικής ένταξης της Περιφέρειας.

Πίνακας 44: SWOT Ανάλυση στον τομέα της κοινωνικής συνοχής στα Ιόνια Νησιά

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Η λειτουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου κοινωνικής ένταξης, το οποίο παρακολουθεί και αξιολογεί τις παρεμβάσεις Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.
- Το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό ανεργίας που καταγράφεται την τελευταία δεκαετία.
- Το χαμηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων, το χαμηλότερο μεταξύ των Περιφερειών της χώρας.
- Το δεύτερο υψηλότερο διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο μετά από αυτό της Περιφέρειας Αττικής, 10% υψηλότερο από αυτό για το σύνολο της χώρας.
- Η χαμηλή τιμή του δείκτη S80/S20 που εκφράζει την εισοδηματική ανισότητα μεταξύ των κατοίκων της Περιφέρειας.
- Το χαμηλό ποσοστό αστέγων, πληθυσμού το οποίο βρίσκεται υπό τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ή με σοβαρή υλική στέρηση.
- Το χαμηλό ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε νοικοκυριά χαμηλής έντασης εργασίας.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Η έλλειψη δομών/ξενώνων φιλοξενίας αστέγων/ υπνωτήρια σε όλες τις Π.Ε. της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
- Η παντελής απουσία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης (ΚΑΑ), Θεραπευτηρίων Χρόνιων Παθήσεων (ΘΧΠ) και Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες κλειστής κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.
- Η μη δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης που αφορούν στη φιλοξενία γυναικών θυμάτων βίας και θυμάτων πολλαπλών διακρίσεων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Η μοναδική δομή της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στην Π.Ε. Κέρκυρας παραμένει ανενεργή.
- Η έλλειψη κέντρων υποστήριξης εξαρτημένων ατόμων, αλλά και δομών υποστήριξης ψυχικά νοσούντων ατόμων, ατόμων με νοητική υστέρηση είτε με αναπτυξιακή διαταραχή.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Η ύπαρξη ολοκληρωμένης περιφερειακής στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη (ΠΕ.Σ.Κ.Ε.).
- Η δυνατότητα αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια. Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων έχει πρόσβαση σε πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω προγραμμάτων όπως το ΕΣΠΑ, το ΕΚΤ+ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Αυτοί οι πόροι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση νέων δράσεων κοινωνικής ένταξης, όπως προγράμματα για την προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής καινοτομίας.
- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», το οποίο χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ+, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη στήριξη της απασχόλησης και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής.
- Ο τουρισμός ως βασικός μοχλός της οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

ΑΠΕΙΛΕΣ

- Η γήρανση του πληθυσμού, καθώς και ο υψηλός δείκτης γήρανσής (υψηλότερος της μονάδας), καθόλη τη διάρκεια της περιόδου 2014-2020, τόσο στο σύνολο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων όσο και στις επιμέρους τέσσερις Π.Ε. της.
- Μείωση του πληθυσμού ηλικίας 15-64, διαχρονική αύξηση του δείκτη εξάρτησης/ηλικιωμένων ατόμων.
- Διαχρονική μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία.
- Το σημαντικό χάσμα που καταγράφεται μεταξύ των ποσοστών ανεργίας ανδρικού και γυναικείου πληθυσμού.

6. Συμπεράσματα και προτάσεις

Η νέα Εθνική Στρατηγική αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες δόμησης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο στο επίκεντρο βρίσκεται η ενίσχυση της λειτουργίας 23 Κοινωνικών Δομών για διάφορες κατηγορίες υπηρεσιών (π.χ. Κέντρα Κοινότητας) και ευάλωτων Κοινωνικών ομάδων (π.χ. ΚΔΗΦ ΑμΕΑ, Κέντρα Συμβουλευτικής Γυναικών, ΚΗΦΗ) καθώς και η υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικής υποστήριξης (π.χ. Εναρμόνιση οικογενειακής-επαγγελματικής ζωής, εκπαιδευτική στήριξη μαθητών ΑμΕΑ, προγράμματα για την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, προγράμματα για τους Ρομά κλπ) των οποίων περαιώνεται έως το τέλος του 2023.

Οι συνθήκες για την ενεργοποίηση των πολιτικών και μέχρι τώρα δράσεων για την αντιμετώπιση της φτώχειας και την κοινωνική ένταξη, δεν έχουν εκλείψει, οπότε η συνέχιση της χρηματοδότησης των περισσότερων προγραμμάτων είναι αναγκαία μέσω των διαδικασιών επικαιροποίησης της ΠΕΣΚΕ και επιβεβλημένης προσαρμογής της κατόπιν αξιολόγησης.

Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με την νέα Στρατηγική, έθεσε τις βασικές αρχές, στρατηγικούς στόχους και πολιτικές προτεραιότητες επί των οποίων θα βασιστεί και αναπτυχθεί ο κάθετος σχεδιασμός (up- bottom) μέτρων και δράσεων των Περιφερειών στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής. Ο νέος σχεδιασμός των Περιφερειών θα λάβει υπόψη του τις ιδιαίτερες, ισχύουσες κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά που παρουσιάζει η καθεμία από αυτές (bottom – up).

Ο συντονισμός, η ευθυγράμμιση και η συμπληρωματικότητα των υλοποιούμενων και σχεδιαζόμενων μέτρων και δράσεων, μεταξύ εθνικού και περιφερειακού επιπέδου και πιο συγκεκριμένα, μεταξύ της διοίκησης κυβερνητικού και αυτοδιοικητικού επιπέδου, θα αποτρέψει τυχόν αλληλοεπικαλύψεις και θα επιτρέψει τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων ανάπτυξης δράσεων με πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις ειδικές και ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που αποτελούν ταυτόχρονα και τους λήπτες των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Ο περιφερειακός σχεδιασμός, με τον τρόπο αυτό, θα οδηγήσει στην ανάπτυξη των πλέον διαχειρίσιμων και προσβάσιμων υπηρεσιών για αυτούς, αναγνωρίζοντας τις διαπιστωμένες ανάγκες τους υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων συνθηκών που αναπτύσσονται σε κάθε Περιφέρεια.

Οι Περιφέρειες εν τέλει καλούνται να λάβουν υπόψη τους τον νέο εθνικό σχεδιασμό, όπως περιγράφεται στην νέα Στρατηγική προκειμένου να εκπονηθεί η νέα Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη. Στην περίπτωση που πέραν των Περιφερειακών Επιχειρησιακών τους Προγραμμάτων εκκινήσουν τη διαδικασία εκπόνησης Περιφερειακών Στρατηγικών, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών παράσχει υποστήριξη κατά τη διαδικασία κατάρτισης και εναρμόνισής τους με την Εθνική Στρατηγική, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμβατότητα ως προς τον σχεδιασμό και την στόχευσή τους.

Συγκεκριμένα για την Π.Ι.Ν. παρά την επίδειξη ταχύτατων ανακλαστικών στις απαιτήσεις των αναγκών κοινωνικής μέριμνας βάση της εξελικτικής τους αναπροσαρμογής λόγω οικονομικής και υγειονομικής κρίσης, η καθυστερημένη ενεργοποίηση του προγράμματος του Περιφερειακού Παρατηρητήριου Κοινωνικής Ένταξης στέρησε στοιχεία από τον σχεδιασμό bottom-up τροφοδότησης του Εθνικού Μηχανισμού και πιθανόν από τον σχεδιασμό της Περιφερειακής Αναπτυξιακής Στρατηγικής.

Η συνέχιση της υποστήριξης της λειτουργίας του Περιφερειακού Παρατηρητήριου έχει αποφασιστεί λόγω του επιτελικού ρόλου του, τόσο στην παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων που αφορούν στην ανάπτυξη τοπικών σχεδίων κοινωνικής πολιτικής όσο και στην ανάπτυξη αξιόπιστων επιστημονικών εργαλείων σχεδιασμού αυτής.

Σε αυτήν την κατεύθυνση προωθείται η εγκατάσταση επικοινωνίας με τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο, ως θεμελιώδης αναγκαιότητα για την ανάπτυξη αποτελεσματικής συνεργασίας.

Στα πλαίσια της διασύνδεσης απαιτείται:

- η σύνταξη καταλόγου φορέων και δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας στα όρια ευθύνης του κάθε συνεργάτη/αντένα, και καταχώρηση στοιχείων επικοινωνίας
- σύνταξη και αποστολή ερωτηματολογίου με σκοπό την διεξαγωγή έρευνας χαρτογράφησης του δικτύου κοινωνικών υπηρεσιών και αποτύπωση των κοινωνικών αναγκών της ΠΙΝ
- εγκατάσταση τηλεφωνικής και διαδικτυακής επικοινωνίας με τους συνεργαζόμενους φορείς
- διενέργεια συναντήσεων με σκοπό την ενημέρωση για την έναρξη λειτουργίας του ΠΕΠΚΕ, τους σκοπούς του, την έρευνα χαρτογράφησης και την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Με την ανάπτυξη των προαναφερόμενων δράσεων δρομολογείται η επίτευξη στόχων/επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων όπως αναλυτικά περιγράφεται στο Πακέτο Εργασίας που αφορούν:

- Την διαβούλευση και αλληλεπίδραση των ενδιαφερομένων μερών με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
- Την καταγραφή τεκμηρίωση και αξιολόγηση της στρατηγικής κοινωνικής ένταξης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
- Την καταγραφή κοινωνικών αναγκών σε επίπεδο Περιφέρειας
- Τον προσδιορισμό της προσφοράς παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών και παράλληλου προσδιορισμού των σχετικών ποσοστών κάλυψης
- Τον σχεδιασμό και υλοποίηση της τοπικής Κοινωνικής διαβούλευσης
- Τον συντονισμό παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας
- Την συνεργασία και διασύνδεση των Κέντρων Κοινότητας μεταξύ τους και με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες όλων των φορέων.

Κατά συνθήκη λόγω των γνωμοδοτικών υποχρεώσεων των Δ/σεων των Περιφερειακών Ενοτήτων παρασχέθηκε Συμβουλευτική Υποστήριξη σε προβληματισμούς και θέματα πολιτικών κοινωνικής ένταξης τοπικής κλίμακας, ενώ η ανταπόκριση σε ανάγκη αρωγής διοικητικής υποστήριξης για την διεκπεραίωση διοικητικών πράξεων ήταν άμεση.

Πάραυτα λόγω της καθυστερημένης ενεργοποίησης του προγράμματος του Παρατηρητηρίου η συγκομιδή αριθμητικών και ποιοτικών δεδομένων μέχρι το τέλος του 2023, ήταν μικρότερη των προσδοκιών. Αντικειμενικοί παράγοντες επιρροής ήταν συμπιεσμένος διαθέσιμος χρόνος για την εγκατάσταση επικοινωνίας και ανάπτυξης δεσμού συνεργασίας, ο σκεπτικισμός με τον οποίο αντιμετώπισαν το Πρόγραμμα φορείς με ήδη επιβαρυσμένο φόρτο εργασιών και η έλλειψη ψηφιοποιημένων αρχείων και καταγραφικού συστήματος με δυνατότητα ομαδοποίησης δεδομένων, με αποτέλεσμα την απαίτηση απαγορευτικού μεγέθους χρόνου για την ανταπόκριση στις εκκλήσεις του Προγράμματος.

Έχει άλλωστε καταγραφεί η αναποτελεσματικότητα του συνόλου του Εθνικού Μηχανισμού σε σχέση με την ροή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής. Η ροή είναι ασύγχρονη, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι εξειδικευμένη επαρκώς η διατιθέμενη πληροφορία. Λόγω της ανάγκης αυξημένου συντονισμού κυρίως με το αυτοδιοικητικό επίπεδο, χρειάζεται να διερευνηθεί και η ενίσχυση της δομής του Μηχανισμού. Το πλαίσιο της ενδεχόμενης αναβάθμισης του ρόλου των Κέντρων Κοινότητας και της δικτύωσης με το τοπικό επίπεδο αλλά και του συντονισμού

πλήθους εταίρων διαφορετικής επιχειρησιακής επάρκειας αποτελεί πρόκληση για το νέο σχεδιασμό.

Τέλος, σημειώνεται ότι, τα όργανα διαβούλευσης του Μηχανισμού, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο (η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Ένταξης και Συνοχής, Περιφερειακές και Δημοτικές Επιτροπές Διαβούλευσης), παρότι έχουν ενεργοποιηθεί, δεν συνέρχονται συστηματικά, γεγονός που χαιρεί βελτίωσης.

Ως ασφαλής διαδικασία μετάβασης από την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στην περίοδο 2021-2027 έχει ήδη αποφασιστεί η συνέχιση χρηματοδότησης των εγκεκριμένων δράσεων της περιόδου 2014-2020, καθώς η ανάπτυξή τους είχε εμφανή αντίκτυπο στις στατιστικές των κοινωνικών δεικτών της Π.Ι.Ν., οι λόγοι για τους οποίους προκρίθηκαν αυτές άλλωστε, δεν έχουν εκλείψει ακόμα.

Πρέπει πλέον να δοθεί ανάλογο βάρος στην αποτελεσματική ανταπόκριση στις απαιτήσεις της ΕΣΚΕ στην βάση του σχεδιασμού λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού με την ανάπτυξη Ερευνών και την τροφοδότηση με αναλυτικά αριθμητικά και ποιοτικά δεδομένα.

Προσαρμόζοντας, άξια διερεύνησης στις κατευθύνσεις της ΕΣΚΕ, είναι:

- η επικαιροποίηση του χάρτη θυλάκων φτώχειας της Π.Ι.Ν.¹²,
- η διερεύνηση για την αύξηση του αριθμού των Κέντρων Κοινότητας με βάση γεωγραφικά κριτήρια για την αποτελεσματικότερη κάλυψη του πληθυσμού,
- η διερεύνηση της χωρικής κάλυψης των υπηρεσιών υγείας με βάση: τον χάρτη των θυλάκων φτώχειας, τα δημογραφικά και τα γεωγραφικά δεδομένα,
- η αποτελεσματικότητα πολιτικών αντιμετώπισης της ενεργειακής ένδειας.

Στα ίδια πλαίσια με ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσπάθεια για επιτάχυνση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών Κοινωνικής Μέριμνας, απαιτείται οργάνωση και συντονισμός ενεργειών προς τις κατευθύνσεις:

- επισήμανση της σημασίας ενεργοποίησης των οργάνων διαβούλευσης σε Αυτοδιοικητικό επίπεδο Περιφερειακές και Δημοτικές Επιτροπές Διαβούλευσης
- της οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Κοινωνικών Κέντρων,

¹² Θύλακες φτώχειας όπως έχουν περιγραφεί στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και περιλαμβάνουν: α. Θύλακες φτώχειας εντός των αστικών κέντρων της περιφέρειας (Κέρκυρα, Αργοστόλι, Ληξούρι, Ζάκυνθος, Λευκάδα), β. Περιοχές όπου η κοινωνικοοικονομική απομόνωση συνδυάζεται με τη γεωγραφική απομόνωση, και ειδικά: i. ο Δήμος Κέρκυρας, ΠΕ Κέρκυρας: ΔΕ Θιναλίου, ΔΕ Εσπερίων, ΔΕ Αγίου Γεωργίου, ΔΕ Λευκίμμης ii. Δήμος Κεφαλλονιάς: ΔΕ Ελειού-Πρόννων, ΔΕ Πόρου, iii. Δήμος Ζακύνθου, ΔΕ Ζακύνθου, ΔΕ Αλυκών, ΔΕ Ελατίων.

- την ψηφιοποίηση των Υπηρεσιών Πρόνοιας βάση των προδιαγραφών διασύνδεσης του Εθνικού Μηχανισμού,
- τις συνέργειες σε Δημοτικό επίπεδο βάση των απαιτήσεων των πολιτικών αντιμετώπισης της Αστεγίας, Επισφάλειας Στέγης και Αυτόνομης Διαβίωσης.

Επικουρικά δε και ως άσκηση επί του πεδίου να ενισχυθεί η συνεργασία των στελεχών του Παρατηρητηρίου με την ομάδα υλοποίησης του προγράμματος ΤΕΒΑ κατά την διάρκεια υλοποίησης των διανομών, καθώς εξυπηρετεί τα στελέχη να έχουν μια άμεση επαφή με ένα μεγάλο αριθμό ωφελουμένων, και εν ήδη προσωπικών συνεντεύξεων να ανιχνεύουν τάσεις του πληθυσμού, ενώ μπορεί να γίνει μέσο προώθησης ερωτηματολογίων μελλοντικών ερευνών.

Τέλος, θα θέλαμε να σχολιάσουμε το γεγονός ότι η καθυστερημένη σε σχέση με άλλες περιφερειακές ενότητες, ενεργοποίηση του προγράμματος του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Π.Ι.Ν., χάρει του πλεονεκτήματος της παρακολούθησης της μεθόδου εξέλιξης του προγράμματος των πιο προοδευμένων περιπτώσεων, ως case study καλών πρακτικών, λειτουργώντας ως ενισχυτής στην κατεύθυνση της επιτάχυνσης της ανάπτυξης του δικού μας.

Τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια διακρίνονται ως ένα απαραίτητο εργαλείο του μηχανισμού μετασχηματισμού και αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας και χαρτογράφησης των αναγκών σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, τροφοδοτώντας την διοίκηση με σαφή και αναλυτικά επιστημονικά δεδομένα. Ακολουθούν τις προτεραιότητες που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων αλλά και τους στόχους

Πηγές στατιστικών δεδομένων

- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)
- Eurostat
- Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) (Στοιχεία της ΕΕΟGROUP)
- Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚοΙΣΟ) (Στοιχεία της ΕΕΟGROUP)
- Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης)

Αναφορές

- ♦ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και κοινωνική ένταξη, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growthand-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_el
- ♦ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και κοινωνική ένταξη, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growthand-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_el
- ♦ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2017), Η Περιφέρειά μου, η Ευρώπη μου, το μέλλον μας: η 7η Έκθεση για την οικονομική, την κοινωνική και την εδαφική συνοχή. Βρυξέλλες: DG Regio
- ♦ European Regional Social Scoreboard, European Committee of the Regions - September 2019
- ♦ Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας Αθήνα, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Σεπτέμβριος 2021
- ♦ Σχέδιο Δράσης Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Σεπτέμβριος 2021
- ♦ Προγραμματισμός ΕΚΤ 2014 – 2020 (Κανονισμός 1303/2013)
- ♦ Βασικές αρχές και στόχοι της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Οκτώβριος 2021

- ♦ Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης για τους Υπηκόους Τρίτων Χωρών, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου , Απρίλιος 2013
- ♦ Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021-2025, Υπουργείο Υγείας , Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας , Μάρτιος 2021
- ♦ Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας, Δεκέμβριος 2014.